

Саха республикатын
Ньурба улуунун хаһыата
Хаһыат 1937 сылтан тахсар

2023 сыл атырдыах ыйын
24 күнэ
Чэппиэр ● 33 № (12057)

НЬУРБА

12+

ОГНИ НЮРБЫ

Тыа сирэ.

Антоновкаҕа спортоскуола
остолобуойа тутулар / 3

Ыччат бэстибээлэ.

«Түмэр-түгэн-2023» бэстибээл
умнуллубат түгэннэрэ / 6

Дойдубут ытык сирдэрэ.

Чуукаар Ытык
Мырааннарыгар
алгыстаах айан / 8

Геннадий АНТОНОВ.

Атырдыах ыйын 16 к. СӨ Ил Дархана Айсен Николаев Ньурбаҕа кэлэн үлэлээтэ. Кини Сергей Васильев аатынан култуура уонна сынньалан пааркатыгар «Түмэр түгэн» өрөспүүбүлүкэтээҥи ыччат бэстибээлэ үөрүүлээхтик аһыллыгыгар кытынна.

Бу киэн далааһыннаах тэрээһингэ Саха сиригэр 16 улууттан 500-тэн тахса ыччат кэлэн кытынна. Айсен Сергеевич Саха сиригэр эдэр ыччата дойдубутугар бэрт уустук кэм үүммүтүгэр сүрдээх түмсүүлээбин, дойдутугар, өрөспүүбүлүкэтүгэр бэриниилээбин көрдөрүтүтүн үөрэрин бэлиэтээтэ, биһиги ыччаттарбыт өссө билиилээх-сайдыылаах, дыбуурдаах буоларыгар эрэнэрин биллэрдэ, ситиһиилэри багарда. Бу күн бастын үлэлээх ыччат бэрэстэбиитэллэригэр Ил Дархан Айсен Николаев уонна улуус баһылыга Алексей Иннокентьев наҕараадалары туттардылар.

Салгыы Айсен Сергеевич Ньурба к. «Набережнайыгар» сырытта, эбиэттэн киэһэ диализнай киингэ сылдьан кэлэктиипи кытта көрүстэ. К.Д.Уткин аатынан норуоттар доҕордоһууларын түмэлгигэр сылдьан түмэл сурунаалыгар бэйэтин сыанабылын суруйан хаалларда. 3000 миэстэлээх, легкоатлетическай манежтаах стадион тутуутун уонна бассейннаах Физкультурнай-чэбдигирдэр комплекстэ тутулар былаанааккатын көрдө.

Мантан салгыы Айсен Сергеевич СӨ норуоттарын IX Спортивнай оонньууларын өрөспүүбүлүкэтээҥи тэрийэр хамыһыыатын сүбэ мунһабын салайан ыытта. Улууска 6 спорт эбийиэгэ тутулуохтаах, ол иһигэр 3000 миэстэлээх, сүүрэр манежтаах стадион уонна бассейннаах Физкультурнай-чэбдигирдэр комплекс. Быйыл стадион тутуутугар өрөспүүбүлүкэттэн 50 мөл. солк. көрүллэн турар, сыл бүтөн иннинэ эмиэ итиччэ үп кэлиэхтээх. Бу сыл бүтүүтэ ФОК проектанай-сметнай документацията түмүктэниэхтээх, онтон салгыы үбүлээһинэ быһаарыллан тутуутун үлэтэ саҕаланарыгар. Маны сэргэ Антоновкаҕа спортивнай күөн көрсүүлэр саалалара уонна стрелковай комплекс, Чаппандаҕа уонна Сүлэбэ спорт саалата тутулуохтара, проектанай-сметнай документациялара оҥоһулар.

Оонньууларга бэлэмнэни чэрчитинэн социальнай эбийиэктэр эмиэ тутулуохтара. Балыһа комплексын иккис учаратын проектанай-сметнай документацията бүтэн судаарыстыбаннай экспертизаҕа киирэн сытар. Эһиил саас улуус бүддьүтүн суотугар 360 миэстэлээх Убаһаан оскуолатын тутуу саҕала-

СӨ Ил Дархана Айсен Николаев Ньурбаҕа оробуочай сырыыта

Ил Дархан А.С.Николаев Физкультурнай-чэбдигирдэр комплекстэ тутулар былаанааккатын көрдө.

ныаҕа. Ньурба к. 550 миэстэлээх 3 №-дээх оскуолатын, Антоновкаҕа 288 миэстэлээх начаалынай оскуола салҕааһына уонна 150 миэстэлээх оҕо уһуйаанын тутуулаа былаанналар. Маарга 170 миэстэлээх норуот айымньытын дьиэтин тутуутун «Култуура» нацпроект киллэрэргэ сайаапка документацията бэлэмнэниллэр. Итини таһынан Ньурбаҕа сууккаҕа 1200 кубометр кыамтаах уу ыраастыыр ыстаансыыа тутуута, суоллар өрөмүөннэрэ, Спортивнай оонньуулар кытыылаахтарын түһэрэргэ уонна аһатарга былаанналар үөрэх эбийиэктэрин хапытаалынай өрөмүөнэ көрүллэр. Чугастаабы сылларга Куоначчаан үрөҥү туоруур муоста тутуута, Чуукаар-Малдыар-Маалыкай-Хатыы суолларын өрөмүөнэ былаанналар.

«Ньурбаҕа СӨ норуоттарын IX Спортивнай оонньуулаа буолуохтаах 2027 с. өссө ыраах курдук эрэри, биһиги номноу билингиттэн бэлэмнэни үлэлээн барыах кэрингэ эхтэ. Киэһэ бэлэмнэни, барытын бытархайыгар тийэ үчүгэйдик толкуйдуохпутун наада. Ньурба куорат балачча көхтөөхтүк ыларыйар, уопастыбаннай эйгэлэргэ үчүгэй хамсааһыннар бааллар, федеральнай бырагырааманан саахалларан туруктаах дьиэлэр оннуларыгар сана дьиэ-

лэр тутуллар. Бассейннаах Физкультурнай-чэбдигирдэр комплекстэ курдук улахан дыһуннаах тутуулар үлэбэ киридэхтэринэ куорат спортивнай инфраструктуратын үрдүк таһымна таһаарыаҕа. Ньурба улууһа далааһыннаах тэрээһингэ чизэстээхтик бэлэмнэни дьин саарбахтаабаппын», - диэтэ Айсен Николаев.

Ил Дархан СӨ Бырабытыалыстыбатыгар 3 ый иһигэр тырааныспар, энергетика уонна социальнай инфраструктура эбийиэктэрин тутуу бэрээдэгин, үбүлээһин источниктарын уонна тэрээһиннэр чуолкай былааннарын быһаарарыгар соруудахтаата. Бырабытыалыстыбаҕа социальнай ханнык эбийиэктэр приоритет быһыытынан тутулуохтарын быһаарарыгар соруудахтаанна.

Бу кэнниттэн Айсен Николаев Ньурба к. СВО кыттыылааҕа Алексей И. дьиэ кэргэнигэр сырытта. Алексей былырын балаҕан ыйыгар быстах хомуурга ынгырыллан, билигин Херсон уобалаһыгар сулуспалыыр. Айсен Сергеевич дойдубут үтө тускулун туһугар туруулаһа сылдьар биер дойдубуту буйуммутугар туһулаан уонна кини дьиэ кэргэнигэр истин махталын тиэртэ, бэлэх аҕалбытын туттарда.

Кэргэниилэр 3 оҕолоохтор:

кыыс уонна уолаттар. Улахаттар Ньурбатааҕы элбэх хайысхалаах гимназияҕа үөрэнэллэр, кыралара оҕо уһуйааныгар сылдьар. Ыл ийэтэ Наталья Валерьевна кэргэнэ бары наадалааһынан хааччылыбытын, төлөпүнүнэн сибээстэһэ ололорун эттэ.

«Кэргэним оҥоһулар көмө иһин олус махтанар, чуолаан киниэхэ өрөспүүбүлүкэттэн тиксэриллибит «Нива» массыына иһин, - диэн кэпсээтэ кини. - Бу массыынанан кини бааһырыгыттары уонна боеприпастары даҕаны таһар. Алексей командованиеҕа медик быһыытынан үчүгэй ахсаанга сылдьар. Кэлиэбэ дьин олус күүтэбит, хамандьыр кэргэним уопускаҕа арааппарыгар илии баттаабыт. Фронна кинини бэс ыйын саҕатыгар улууспут баһылыга баран көрсүбүтэ, кинилэр аҕабытын уонна биер дойдубуту улаханнык өйөөбүттэрэ».

Айсен Николаев дьиэ кэргэнигэр миэстэтигэр ханнык көмө оҥоһууларын, туох наадатын интэриэһиргээтэ. Ил Дархан соруудаһынан СВО кыттыылаахтарын дьиэ кэргэттигэр улуус салалтатын, олохтоох дьаһалта уонна волонтердар өтүлэригэр көмө мэлдьи оҥоһулар. Итини сэргэ СВО кыттыылааһын дьиэ кэргэнэ туһааннаах федеральнай, өрөспүүбүлүкэтээҥи уонна улуустааҕы

социальнай төлөбүрдэри уонна матырыйаалынай көмөнү барытын ылыт.

«Биһиги байыаннай сулуспаалахтарбыт дьиэ кэргэттигэр кими да хаалларбакка барыларыгар кыһаллыахтаахпыт. Мобилизованнайдар дьиэ кэргэттигэр көмө - биһиги саамай сүрүн сорукут, кинилэри өйүүргэ бары боппуруостар бастакы учарат быһаарыллаллар уонна оннук буолуохтаах даҕаны», - диэтэ Айсен Николаев.

Бу кэнниттэн Ил Дархан Ньурбатааҕы улуустар икки ардыларынааҕы дьиэ кэргэнгэ уонна оҕо көмө кэлим киинигэр сырытта. Марианна Васильевна Алексеева салалтатынан түмсүүлээх уонна үлэтигэр бэриниилээх кэлэктиип доруобуйаларынан хааччахтаах оҕолор доруобуйаларын көннөрүлэригэр бары күүһүн-сыратын ууран туран үлэлиир. Оҕолор манна кириэт даҕаны, болҕомтолоох персонал илиитигэр, табыгастаах усулбууһа баар буола түһэллэр. Оҕолор Айсен Сергеевичкэ ис сүрэхтигэр бэлэмнэбит бэлэхтигэр туттардылар.

Киэһэлик СӨ Ил Дархана Айсен Сергеевич Николаев Ньурбачаанга тахса сырытта. Кэлэктиипи, элбэх оҕолоох ыаллар кытта көрүстэ. Оскуолаҕа 63 оҕо үөрэнэр. Ньурбачаан оскуола эргэ туруктааһынан, нэһилииннэ саҕа оскуоланы туруорсубута балачча буолла. Улуус салалтата Ньурбачаанга 80 миэстэлээх саҕа оскуола дьиэтин тутууну чугастаабы сылларга былаанга киллэрбитэ. Айсен Сергеевич оскуола проектанай-сметнай документациятын ырытан онорууга, оҕо уһуйаанын дьиэтигэр эмиэ кыһалбалар баалларынан сибээстэн, оскуола-саад барыаанын үөрэтэр наадатын бэлиэтээтэ.

Үлэ чааһа бүтүүтэ, СӨ Ил Дархана Айсен Николаев өрөспүүбүлүкэтээҥи «Түмэр түгэн» ыччат бэстибээлин биер сонун түгэнэ буолбут уустар түһүлгэтигэр сырытта. Сага хайатын тимир уруудатын болгоу таһаарыга кытынна. Норуотка биллэр тимир ууһа, улуустааҕы тимир уустарын Ассоциациятын салайааччыта Ариан Васильевич Афанасьев-Арыяан Уус өбүгэ саҕаттан бу күнгэ дьири тийэн кэлбит, тулууру уонна мындыры эрийэр төрүт үгэс дьарыкка ыччаты ахсаабакка уһуйар уонна

Салгыта хаһыат 2 стр.

Тугу да улартыт кыаххыт суох, эһиги онугутугар барытын хайы-үйэ быһааран ололор диир дьонго итэҕэйимэн, сымыйа! Бэлиитикэттэн ыраахтын да диир буолааххына, ол эрэн биһиги дойдубутугар федеральной таһымна, ону сэрэ мунципалитет да таһымнарыгар улартытты наада диир итэҕэйэр буолааххына, мань булгуччу аах уонна Ил Түмэн быыбарыгар тиийэн, “Новые люди” баартыйа испиһээр куоласкын биэр.

Тоҕо “Новые люди”?

Бу ыйытыкка эппиэт баар – Арасыйыа бары мунугуттан дьонун толкуйдаах, тугу эрэ улартыахтарын баҕарар дьон түмсүбүт баартыйата. Үгүстэрэ урут бэлиитикэҕэ сыстыбатах дьон, бу үчүгэй: биир, олоҕубут халыыбынан толкуйдаабаттар – ол атыттаран уратылар.

Биһиги баартыйабыт өрүү дьонун толкуй иһин туруулаһар. Бэйэбитин эмиэ дьонун толкуй баартыйата диир ааттыбыт. Кэм улартыт, биир кэрдиис кэм атынынан солбуллар – бу устуруйа хардыта. Ол эрэн, тугу да гыммакка оронго сыттаптына, кэм солбуллуутугар бэлэмэ суох буолуохпут. Саҥа көлүөнэ бэлиитиктэри, саҥа дьону бэлэмниир наада. Кинилэр дойду туһугар эппиэтинэни бэйэлэригэр ылынахтара. Чуолаан манан сизтэрэн “Новые люди” баартыйа үлэлиир.

Билигин Госдума фракциятыгар биһиги баартыйабыттан 15 киһи баар, регионнарға 73 салаа үлэлиир. Арасыйыа үрдү-

Былааһы бииргэ хамсатыахха!

“Новые люди” – дьонун толкуйдаах көҥүл дьон!

нэн биһиги 26 сокуону таһаарар муннахтарга, элбэх муниципальной, куорат уонна оройуон сэбиэттэригэр баарбыт. Саха сирин бэлиитикэтигэр бастакыбытын киридибит уонна бастакы уопуһу ситиһиилэх буоларыгар эрэллээхпит. Ил Түмэнгэ кириэхпит. Ол эрэн, биһиэхэ итэҕэйдэххитинэ уонна көмөлөстөххүтүнэ эрэ ону ситиһэр кыахтаахпыт! Бу күннэргэ Өрөспүүбүлүкэби-

тин элбэхтэ кэрийэбит, дьону кытта көрсөбүт, кинилэр эһигилэрин истэбит. Көрсүһүлэргэ ыйытык биэрбэт да дьон кэлээччи – хандьыдааттары, биир дойдулаахтарын истэллэр, баартыйа туһунан өйдөбүл оҕостоллор. Бу эмиэ үчүгэй, биһигини кытта тэнгэ толкуйдааллара кэрэхсэбиллээх. Буолаары буолан, биһиги бэйэбит санааларбытын кимиэхэ да соннообоппут. Дьону күүһү-

нэн тугу эрэ гыннарар, соруйар туохтааҕар да куһаҕан.

Билигин дойдубутугар үгүстэраап, бобуу, харгыс баар. “Новые люди” онон дьарыктаммат. Биһиги баартыйабыт лидерэ Алексей Нечаев: “Бобору бобобут!” – диир этэр.

Ил Түмэнгэ Саха сирин кэрийэн, көрсүһүлэртэн ситэрilibит бэлэм бырагыраамалаах кириэбит. Өрөспүүбүлүкэҕэ олох-дьаһах чааһыгар үгүстэрин боппуруостар бааллар: экология уонна суол, оскуола уонна балыһаһалар, урбаан

уонна быраастар, учууталлар тиийбэттэрэ.

“Новые люди” баартыйа Саха сирин испиһээр бастакы нүөмэрэ Сардаана Авксентьева хас көрсүһүү ахсын манньк этэр:

“Биһиги уулусса устун “Барыларын үүрэгэ!” диир хаһытыты-хаһытыты сүүрбэппит. Ону тэнгэ, истигэнник уонна улгумнук куоластаабаппыт. Биһиги дьонун, олохтоох толкуйдаах күүспүт. Аһаҕас кэпсэтиини, Ил Түмэнгэ куолаһа быраабын төнүннэрэр – биһиги сүрүн сорукпут. Госдумаҕа 15 эрэ буолан кирибиппит, ол да буоллар күүстээх тыас таһаарабыт. Фракциялар уонна кэммиттэр лидердэрэ “Новые люди” хаһан баҕарар уустук ыйытыктары биэриэхтэрэ уонна эппиэт ирдээхтэрэ диир хайы-үйэ биллэллэр.

Мин бири эппиппин этэ турабын: үп олохтоох бүддьүөккэ хаалыахтаах. Муниципалитеттарга эһии дохуот наада! Маны олоххо киллэрэр уустук, ол эрэн, ону ситиһэр үлэни тохтоппопут”.

Биһиги баартыйабыт баҕа санаата – Дойдубутугар олох хаачыстыбата тупсан иһэрин туһугар үчүгэй судаарыстыбаннай салайыы систиэмэтин тэрийии. Ол туһугар күүстээхтик туруорсуохпут, үлэлиэхпит!

Быыбарга кэлин! Бүлүтүөнгө 3 №-дээх “Новые люди” баартыйаны талын уонна бары бииргэ былааһы хамсатыахха, саҥардыахха!

Бэчээттэммит матырыйал Саха Өрөспүүбүлүкэтин сэтгис ыгырылаах нуруот депутаттарын быыбарыгар «Новые люди» партия быыбар фондатыттан төлөннө.

Нэһилиэк сонунна

Интернат саҥа остолобуойа быйыл үлэҕэ кириэ

Нэһилиэк баһылыга С.А.Корякин спортоскуола салайааччыта В.Н.Пахомовтын үлэ хаамытын билсэллэр.

Октябрьскай нэһилиэккэ бэс ыйын 1 күнүттэн тутуу бара турарынан 2027 сылга ыытыллар нуруоттар IX спортивнай оонньууларын тыһына номнуо баар. Бу күннэргэ нэһилиэк баһылыга Семен Александрович Корякин республикатааҕы А.И. Пахомов аатын сүгэр боксаҕа олимпийскай резервка спортивнай оскуолатын Ньурбатааҕы салаатын салайааччыта Валерий Нестерович Пахомовтын көрүстэ, үлэ хаамытын билсэтэ.

Интернакка үлэ оргуйан турар. Ыам ыйыттан оттук сезона саҕаланар диэри бүтэрэрдии көхтөөх үлэ кэлэктиибэ бэйэ күүһүнэн өрөмүөн ыытар. «Былырыын улууска спорт министрствотун күннэригэр министр Леонид Николаевич Спиридонов интернат туругун билсэн харчы көрөргө соруктаабытын, 3 мөл. 300 тыһ. солк. спорт министрствотыттан кэлбитэ», - диир кэпсиир Валерий Нестерович.

Бу суумаҕа 550 кв.м. иэнгэ тутуу материала ылыллан кырата суох өрөмүөн түмүк-

тэнэн эрэр, муоста улартыда, үктэллэр саҥардыллар, баһаары утары обработка хаалан турар. Түннүктэри этэр буолаахха – былырыын улартыттар. Ону таһынан сөпкө дьаһанан министрство үбүнэн материалнай өтүттэн хааччыны, саҥа объекка наадалааҕы ылы баар: тэрээнин ыытарга акустическай система, 35 миэстэҕэ 35 сана орон, штора, карнизтар, баһаарынай щит кытары саҥардыллыахтара, остолобуойга жарочнай ыскаап, морозильник, о.д.а.

Этиллибитин курдук нуруоттар IX спортивнай оонньууларыгар олоҕуран спорт министрствотун уонна Ньурба улуһун дьаһалтатын сөбүлэннэринэн остолобуой тутуута ыытыллар. Улуустан 23 мөл. 212 тыһ. көрүлүбүтэ, подрядчик быһытынан олохтоох тэрилтэ «Стройкомфорт» ХЭТ (гендиректор Анатолий Алексеевич Степанов) аукционы кыайан үлэли сылдьар, бу сыл ахсынны 31 күнүгэр түмүктүөхтээх. Объект 300 кв.м. кэригнээх, 20х15 м., каркаснай тутуу, биир этээстээх.

Тутууга барыта сэттэ киһи үрдүттэн олон үлэлиир, Забайкальеттан сылдьар нууччалар. Антоновкаҕа иккис объек-

тара эбит. Эрдэ Крахмаллааҕы 150 миэстэлээх хотону эмиэ кинилэр туппуттар. Киингэ кэллэххэ тутууччулар музыкалара ньиргийэн турар буолар. Иллэн кэмгэ балыктыылар, өссө баанньык вагончиктаахтар. Валерий Нестерович этэринэн тутууччулар үлэлэрэ үчүгэй, нэһилиэги сөбүлээн сылдьаллар.

Өрөмүөн, тутуу эрэ буолбакка, докумуон үлэтэ эмиэ тохтообот. Улартыылар кириэн эһии үөрэхтэһин диир баар буолбут. Холубур, тренердар аны тренер-преподаватель буолаллар, атын да ирдэбиллэр эбиллэн биэрэллэр. Спортивнай оскуола үөрэх дьылыгар бэлэм олорор.

Спортсменнар сыл тухары дьарыктаналлар, сайынгы өтүгэр учебнай-тренировочнай сбор ыытыллар. Быйыл өрөмүөн буолан боксердар Хаҥалас улуһугар Еланкаҕа икки сезон лааһырга сылдьыбыттар. Манна Антоновка оҕолоро эмиэ бааллар. Маны тэнгэ эт-хаан, өй-санаа өтүгүнэн сайдыы эрэ буолбакка, сиргэ-буорга сыстан улахан олоххо бэлэм буолууга тирэх буолар интернакка теплицалаахтар, хортуоска олордоллор. Былырыын бэйэлэрин оҕуруот астарын оҕолор кыһын

ортуугар диэри сизбиттэр.

Билинги туругунан биир улахан докумуон үлэтэ «Спортивный зал единоборств с интернатом на 50 мест» объект бырайыактааһыныгар техническай соруудаҕын бэлэмнээһин, балаһан ыйын 1 күнүгэр диэри үп-харчы министрствота биһигэтиэхтээх.

Саҥа дьыэ үлэҕэ кириэтинэ урукку остолобуой дьылҕата хайдаһый диир санаа кэлэр. Бу туһунан Семен Александрович этэр: «Интернат билинги остолобуойа нэһилиэкпит биир урукку историческай тутуута, 60-с сыллардааҕы. Манна Артур Иннокентьевич Пахомов, бокс музейын онорорго кэпсэтиилэр бааллара. Ол эрэн содержаниятын олохтоох дьаһалта, хомойуох иһин, уйунар кыаҕа суох, ону тэнгэ дьыэ саахалланар туруктаах. Биллэн турар итинэн тохтообоппут. Антоновканы бокс кизнэгэ ааттатар, биһиэхэ бокс «спорт номер один». Бу сылларга ыытыллар баараҕай тутууларга аҕыйах квадратнай метр анатан чаһылхай өйдөбүннүк онорор санаалар бааллар, ону хайаан да ситиһиэхтээхпит».

Октябрьскай нэһилиэк дьаһалтатын пресс-сулууспата.

ГЕОРГИЙ БАЛАКШИН: «Будем побеждать вместе!»

Я помню его лет с семнадцати, когда Георгий заглянул в редакцию газеты «Якутия» вместе с тренером А.И. Пахомовым после очередной победы. И вот, он снова сидит передо мной. Балакшин всё так же молодцевато подтянут, пластика движений такая же упругая, взгляд цепкий и живой – хоть сейчас на ринг. Немного изменилась лишь его манера разговаривать. Всё-таки за спиной огромный путь – после звёздной спортивной карьеры были годы работы в парламенте и на государственной службе.

Георгий и в юношеские годы был весьма вдумчивым. То, что товарищи по сборной России позже ЕДИНОГЛАСНО избрали Балакшина своим капитаном, тоже говорит о многом. В ходе беседы, он иногда задумывается, подбирая слова или вспоминая важные подробности. И в такие секунды начинает казаться, что слышишь работу его интеллекта – ровное гудение мощного процессора, который запрограммирован на исключение любой случайности при решении задач.

И тогда понимаешь, что все его достижения в спорте и после – не что иное, как логичный результат предельно продуманного и ответственного подхода к делу. Не зря эти качества Балакшина постоянно подчёркивали не только тренеры, но даже и соперники...

●●● – **Георгий Русланович, в период выборов про любого кандидата первым делом спрашивают: «А что он сделал?» Расскажите о работе в парламенте четвёртого созыва.**

●●● – Я был избран народным депутатом Ил Түмэн республики в 2008 году. Вошёл в состав комитета по физической культуре, спорту и молодёжной политике заместителем председателя. А с 2010-го года до окончания полномочий депутата также работал постоянным представителем парламента республики в Федеральном Совете Федерального Собрания РФ.

Среди своих законодательных инициатив выделю предложения изменений в республиканские законы «О физической культуре и спорте», «О грантах и иных формах поддержки для некоммерческих организаций, осуществляющих деятельность по повышению правовой культуры населения на территории РС(Я)», «О единой системе профилактики правонарушений, связанных с пивным алкоголизмом» и «О благотворительной деятельности в РС(Я)».

●●● – **А какие «осязаемые» результаты можете упомянуть?**

●●● – В 2013-м году я добился того, что в Якутск приехала представительная делегация из Комитета Госдумы РФ по физической культуре, спорту и делам молодёжи во главе с председателем Игорем Ананских. В состав делегации также вошли депутаты Николай Валуев, Владислав Третьяк, Сергей Поддуб-

Как легко писать очерки о знаменитых спортсменах, когда речь идёт только об их звёздной карьере. И как же сложно описывать их дальнейшую работу, если она не связана с такой же зрелищной сферой. Такое возможно разве что когда спортсмены-ветераны становятся киноактёрами...

Георгий Балакшин хорошо известен нюрбинцам с самого детства. Уже подростком он стал гордостью района, а с шестнадцати лет – и всей Якутии, когда победил на Международных спортивных играх «Дети Азии». Дальше его спортивная звезда засияла над всей планетой – он стал призёром Олимпийских игр, трёхкратным чемпионом Европы, многократным чемпионом страны, Заслуженным мастером спорта России.

ный, Вадим Харлов и другие. Мы постарались максимально «погрузить» гостей в реалии Якутии.

В итоге совместной работы в федеральный закон были внесены изменения в части поддержки национальных видов спорта. Например, все тренеры России по национальным видам спорта были приравнены к тренерам по классическим видам как в части заработной платы, так и в плане подсчёта трудового стажа.

Кроме того, национальные виды были внесены в федеральный реестр. Говоря простым языком, они встали в один ряд с олимпийскими видами спорта. Именно поэтому стало возможным получение, например, звания «Заслуженный мастер спорта России» по мас-рестлингу.

●●● – **А помните, мы однажды встретились в школе № 35 Якутска, которую Вы опекаете уже много лет?**

●●● – Да, это единственная в республике школа, в которой дети с временными ограничениями здоровья обучаются по программе общеобразовательной школы. Жители Якутска знают, что школьники на протяжении многих лет были вынуждены учиться в почти аварийном деревянном здании. По моей инициативе было построено новое каменное здание – с двумя лифтами и пандуса-

ми. Сейчас в «тридцать пятой» учится почти 450 детей. Также я учредил гранты и именные стипендии лучшим учителям и ученикам этой школы.

●●● – **Нюрбинцы знают, что в фокусе своего внимания Вы держали и детские сады...**

●●● – Наверное, имеете в виду то, как я помог в приобретении детских площадок и спортивно-оздоровительного оборудования для детских садов «Биһик» (с. Антоновка), «Гул-лукчаан» (с. Хорула) и «Кэрэчээн» (с. Чаран Усть-Алданского района). Вообще, мне нравится работать с подрастающим поколением: принимал участие во многочисленных благотворительных марафонах, встречах со школьниками и студентами, активистами «Союза молодёжи» и представителями «Молодой гвардии».

Учредил именные стипендии. Оказывал спонсорскую и материальную помощь. Кроме того, организовал Общественный фонд защиты прав потребителей в сфере ЖКХ и прав на жилые помещения.

●●● – **Депутатство означает и персональную работу с населением...**

●●● – Я постоянно отчитывался о проделанной работе, так что могу привести конкретные цифры. В период работы в Ил Түмэн ко мне поступило 632 письменных и 505 устных обращений. В основном, они были связаны с жилищными вопро-

сами, социальным обеспечением, оказанием материальной и спонсорской помощи. По итогам обращений в министерства и ведомства мной были направлены депутатские запросы, оказывалась адресная помощь. Одними из первых в республике, мы с группой юристов начали давать бесплатные юридические консультации. Таким образом, ровно 700 жителей получили консультации на волнующие их вопросы.

●●● – **А теперь вспомним работу в Минспорте.**

●●● – С 2013-го по 2018-й год я работал сначала 1-м заместителем, а потом министром по физической культуре и спорту РС(Я). Всего за время моей работы в Минспорте было построено 11 крупных спортивных объектов, включая спортивный зал в с. Антоновка, которому было присвоено имя моего Наставника с большой буквы Артура Иннокентьевича Пахомова.

Не счастье, сколько крупнейших турниров мы организовали в тот период: чемпионат мира и Кубок мира по мас-рестлингу в три этапа, чемпионат мира по боксу среди студентов, чемпионат мира по бильярду, чемпионат России по боксу среди мужчин, чемпионат России по вольной борьбе, международные турниры по вольной борьбе памяти Заслуженного тренера СССР Д.П. Коркина и олимпийского чемпиона Р.М. Дми-

триева, чемпионат России по стрельбе из лука, чемпионат ДВФО по кикбоксингу памяти А. Иванова, Всероссийский турнир по боксу памяти С. Исмаилова, эстафеты Всемирной Универсиады и Олимпийского огня «Сочи-2014», Всероссийские соревнования по лыжным гонкам на призы Н.Н. Буслаева и так далее.

В 2016 году впервые в Якутии состоялся отборочный чемпионат России по вольной борьбе среди мужчин на XXXI Олимпийские игры, в котором приняли участие 220 спортсменов из 36 команд. В том же году республика в шестой раз приняла Международные спортивные игры «Дети Азии». Была подготовлена сборная команда республики для участия на I Зимних Международных спортивных играх «Дети Азии» в 2019 году в Сахалинской области. Также была создана Республиканская специализированная детско-юношеская спортивная школа по волейболу, легкой атлетике и шашкам в Намцах.

●●● – **Поговорим о дне сегодняшнем.**

●●● – Сейчас работаю в должности советника главы республики А.С. Николаева. Среди прочего, курирую работу с якутянами, занятыми на специальной военной операции на Украине. Я провёл 21 встречу с участниками специальной военной операции. В них участвовали 115 бойцов, из них 7 бойцов из нашего Нюрбинского района. Им была оказана помощь в медицинском обеспечении, психологической реабилитации и оснащении военным оборудованием и обмундированием.

Работа как в законодательной, так и в исполнительной ветвях власти дала мне бесценный опыт. Я получил возможность изучить работу механизмов государственной власти как в республике, так и в федеральном центре.

Считаю, что главная обязанность народного депутата – это повышение уровня жизни своих земляков, защита всех их интересов. Поэтому сейчас в моём штабе открыта горячая телефонная линия и электронный почтовый ящик для приёма наказов избирателей. Записываю предложения также на встречах с населением. В случае избрания, они лягут в основу моего плана работы на пять лет вперёд. Я намерен внедрить в жизнь по-настоящему НАРОДНУЮ ПРОГРАММУ во имя благополучия своих земляков и процветания родного Нюрбинского района.

Поэтому призываю дорогих земляков голосовать умом, душой и сердцем!

Беседовал Александр ИЛЬИН-ЕГОРОВ.

Оплата настоящей публикации произведена из средств избирательного фонда кандидата по одномандатному Нюрбинскому избирательному округу № 13 на выборах народных депутатов Республики Саха (Якутия) Балакшина Г.Р.

Площадь предоставлена кандидату на должность Главы РС (Я) Парохину Г.П. на безвозмездной основе.

Площадь предоставлена кандидату на должность Главы РС (Я) Николаеву А.С. на безвозмездной основе.

Площадь предоставлена кандидату на должность Главы РС (Я) Губареву В.Н. на безвозмездной основе.

В Якутии более 11, 8 тыс. многодетных семей получили земельные участки

В Якутии 11 851 семья, имеющая трех и более детей, получила земельные участки. 8 379 их них предоставлены семьям под индивидуальное жилищное строительство.

По данным министерства строительства Якутии 7 526 земельных участка обеспечены электрификацией, 3 547 – газификацией.

Всего на получение земельных участков подали заявки более 27,6 тысяч многодетных семей.

Обеспечение инфраструктурой земельных участков, предоставленных семьям, имеющим трех и более детей, реализуется в рамках мероприятия «Развитие и освоение территории в целях стимулирования строительства инди-

видуальных жилых домов» региональной государственной программы «Обеспечение качественным жильем». Из государственного бюджета Якутии на субсидии муниципальным образованиям на эти цели выделены в 2023 году – 109 млн. руб., в 2024 году – 150 млн. руб.

Пресс-служба Главы РС(Я) и Правительства РС(Я).

Нэдиэлэ сонуннара

Баһаардар

Аспыт нэдиэлэҕэ Маарга баһаарга чааһынай дьыэ 12 м² ин-нээх салҕааһына умайда. Барыллаан уот ТЭН-тэн барбыта саба-даланар.

Бордон нэһилиэгин Барахсан диэн сиригэр 10 гааҕа баһаар туран, 8 №-дээх ойуур баһаарын быһытынан регистрациялан-на. 23.08.23 с. баһаар инэ 951 гаа, ол иһигэр 150 гааҕа - верховой, 25 гааҕа - почвеннай. 73 киһи үлэли сылдыар.

Криминальной субуокка

Аспыт нэдиэлэҕэ полицияҕа 71 сайабылыанна киирдэ. 6 буруй оҕоһулунна, 101 административнай боротокуол толорулун-на. Ол иһигэр уопастыбаннай миэстэҕэ итирик сылдыы иһин – 15, төрөспүт оҕотун көрөр эбээһинэһин толорботун иһин – 16, 2 – бытархай күлүгээннээһин. ГАИ отделынан 65 боротокуол толо-рулунна, 8 массыына ыстарааптыр стоякка туруорулунна, пра-вата суох – 3 суоппар, итирик туруктаах 5 суоппар тутулуннулар.

Суол

«Бүлүү» федеральной суол таһынааҕы нэһиликтэр киин уулус-саларын аспааллыырга өрөспүүбүлүкэҕэ пилотнай бырайыагы улууспутугар олоҕо киллэри салҕанар. 24.08.23 с. Ньурбачаан нэһилиэгин уонна Антоновка (Теленков) уул. аспааллыырга хан-тараак саҕаланар, онон «РИК Автодор» АУо үлэһиттэрэ үлэни са-ҕалыахтара. Бу иннинэ манньк үлэлэр Сүлэҕэ, Чаппандаҕа уонна Антоновкаҕа ытыллыбыттара.

Үөрэх эйгэтэ

Ньурбачаан уонна Чуукаар оскуолаларыттан ураты, бары ос-куолалар аныгыскы үөрэх дьылыгар приемканы аастылар. Хатыы орто оскуолатыгар федеральной бүддьүөт суотугар барыахтаах ха-пыттаалынай өрөмүөн үлэлэрэ түмүктэннэ, эбии үлэлэр тахсыбыт-тара ситэрэн оҕоһулуоҕа. Оскуола оборудованиета кэллэ. «Точка роста» федеральной бырайыагынан Ньурбатааҕы техницейҕэ уонна Ханалас орто оскуолатыгар өрөмүөн бүтэн эрэр.

Култуура

Аспыт нэдиэлэҕэ култуура үлэһиттэрэ агитбиригээдэнэн Чка-ловка «Куртах» сайылыкка уонна Ханаласка сырыттылар. Кул-туура департамена Дьокуускайдааҕы «Айар Кут» медиа-бөлөҕү кытта олонхону туруорууга үлэлэхэр.

Уопастыбаннай бааннык кыһалҕата син-биир турар

Ньурба к. баанныга үлэлээбэккэ, былырынгыттан баанны-ык кыһалҕата сыгытык турар. Ньурба к. дьаһалтата бааннык дьэитин тэхиниичэскэй туругун чинчийтэрдэ, түмүктэрин кэтэ-һэллэр. Мэрия былаанынан, 2024 с. бааннык дьэитин саҕардан оҕордохторуна үлэлэтиэхтээхтэр. Антоновка баанныга биир си-ринэн өһүөтэ тостон түспүт, онон өрөмүөнгэ наадыан үбү-хар-чыны эрэйэр.

Тыа хаһаайыстыбата

Атырдыах ыйын 17-18 кк. улуустааҕы тыа хаһаайыстыбатын департаменын салайааччыта Леонид Ушканов салайааччылаах дэлгээссийэ ыаллыы Сунтаар улуунугар өрөспүүбүлүкэ таһым-наах «Хонуу күнэ» тэрээһингэ кытынна. Хаһаайыстыбалар үлэ-лэрин-хамнастарын билистилэр, тырахтарыыстар күрэхтэһии-лэригэр кытыннылар.

21.08.23 с. улуус үрдүнэн 94% оттонубут (28470 т). Үүт тут-тарыыта 2591,8 т тэннэстэ (69,2%), былырынгы туһааннаах кэмтэн 295,5 т элбэх.

Улууска 2 санга хотон тутулла турар – Маалыкайга уонна Ханга-ласка. Бу кыстыкка үлэҕэ киириэхтээхтэр.

Бу нэдиэлэтэҕи тэрээһиннэр

22.08.23 с. Арасыйыа былааҕын Күнэ бэлиэтэннэ. Бу күн му-ниципальной тэриллиилэргэ манна анаммыт тэрээһиннэр, улуус баһылыга «Түмэр түгэн» өрөспүүбүлүкэтэҕи ычат бэстибээлин тэрийээчилэрин уонна волонтердарын кытта көрсүһүүтэ ы-тылынна.

23.08.23 с. – Курскай тоҕойго буолбут кыргыһыга Сэбиэскэ-йэ аармыйа ньиэмэс-фашист сэриилэрин үлүрүппүтэ 80 сыла.

24.08.23 с. – Чаппандатааҕы «Дьовур» норуот айымньытын дьэитигэр СӨ норуотун хаһаайыстыбатын үтүөлээх үлэһитэ, улуус бочуоттаах олохтооҕо Макар Семенович Семенов аата ингэрлэр тэрээһинэ, мемориальной дуоска туруоруллуута.

25.08.23 с. СӨ Бырабыыталыстыбатын Бэрэссэдээтэлин сол-буйааччыта Георгий Степанов улахан дэлгээссийэнэн Ньурбаҕа үлэли кэлэр. Сүбэ муннах ытыллыаҕа, социальной эйгэ тэрил-тэлэригэр, СВО кыттылаахтарын дьыэ кэргэттэригэр, социаль-най хантараагы ылбыт дьонно сылдыахтара.

Улуус дьаһалтатын пресс-сулууспата.

Ыччат бэстибээлэ

«Түмэр түгэн-2023» дьоһун түһүлгэтигэр

Лина СЕМЕНОВА.

Ньурбаҕа ааһан эрэр сайын саамай чабылхай, сэргэх тэрээһининэн «Түмэр түгэн-2023» ыччат өрөспүүбүлүкэтээҕи бэстибээлэ буолла. Дьоһун түһүлгэ 16 оройуон ыччаттын, уопсайа 500-чэ кыттааччыны түмтэ.

Сарсыардаттан С.Васильев аатынан сынньалан уонна култуура паарката олох оргуйар үөһүнэн буола түстэ. Улахан тэрээһин буоларын быһыытыннан, сүүрүү-көтүү, кэлии-бары, сүпсүлгэн, өрө көтөҕүллүү, долгуйуу диэн манна. Бэстибээл арыллыытын үрдүк үөрүүтүн өрөспүүбүлүкэбит Ил Дархана үллэстэн, тэрээһин суолтата олус үрдүк таһымнанна. Таһаарыылаах үлэлээх, оройуоммут сайдытыгар кылааттарын киллэрсэ сылдьар дьоммут наһараадалары туттулар.

Салгыы Дьокуускайтан, атын оройуоннартан ыңырыллан кэлбит биллэр-көстөр, дьон убаастабылын, биһирэбилин ылбыт спикердар кыттыылаах араас хайысхалаах былаһааккалар үлэлээтилэр. Үөрэҕири, култуура, спорт, муниципальнай сулууспа уонна НКО, волонтерство, урбаан, СМИ курдук былаһааккаларга интэриэстээх дьон сылдьан билиилэрин ханаттылар, сананы биллилэр.

Оройуоммутун аар-саарга албан аатырдыбыт Сата уустара болҕо уһааран, тимир таһааран, баһалахтарга быһах оҕустаран киэн сэнээриини ыллылар. Култуура былаһааккатыгар фольклорга, кырымпаҕа оонньоон холоннулар. Үгүс сүгүрүйээччилээх спортсменнар Георгий Балакшин, Артем Варданян спорду таптааччыларга маастар-кылаастары биэрдилэр.

«Саха» НКИК телевидение-тын дириэктэрэ, редактора Олег Колесов-Талбаннын, Сунтаартан суруналыыс Тускулаана Горхова-Кобельяновалыын, үгүс дьон кутун туппут блогер, урбаанныт Наталья Оконешикова-валыын, Ольга Птицыналыын атах тэпсэн олонор сэнэргэһэн, интэриэһиргиир ыйытыктарыгар хоруйдары ылан, бэстибээл кыттыылаахтара астыммыттары биллэрдилэр.

Ыччат дьонго муниципальнай сулууспа, НКО өйдөбүллэрин экспертэр Дайана Васильева, Дмитрий Куприянов судургу, өйдөнүмүтө тылларынан быһаардылар, волонтерство туһунан СӨ волонтердары кытта үлэлиир Киин дириэктэрин солбуйааччы Евгений Амбросьев, медик волонтердар штабтары сокоординатора Алексей Никифоров сиһилии сырдаттылар.

Киһэттин оҕо саас дьоллоох түгэнин бэлэхтиир «пеннай ве-черинка», эстрада сулустара кыттыылаах кэнсиэрт бытылына. Бэстибээл маңнайгы күнэ манньк сэргэхтик түмүктэннэ. Иккис күнэ өссө интэриэ-

һинэй буолара күүтүллэр.

Үрүң туманна сууламмыт, номнуо күһүн тыһынын ин-гриммит сана күн сарсыардатын уруйдаан, Георгий Балакшин-ныын чэбдигирдэр эрчимнээх сэрээккэнэн «Түмэр түгэн-2023» ыччат бэстибээлин иккис күнэ сағаланна. Атын улуустартан уонна ыраах нэһилиэктэртэн кэлбит дэлэгээсийэлэр пааркаҕа үрдүттэн балаакка туруорунан түспүттэрэ, урукку кэмнэри санатар туспа романтика!

Тото-хана сарсыардаангы чэй кэннэ күүстээх үлэ үөһүгэр күргүөмүнэн турунулар. Волонтер оҕолор бэстибээл ыалдыттары көрсөөрү, бэбэһэнни сэргэх күн хайдах ааспытын ырытыһа, күлэ-үөрэ паарканы хомуйан, бэрээдэктээн бардылар.

Пааркаҕа «Дирекция развития общественных пространств» автономнай тэрилтэ дьэстигэр Ыччат уонна имиджевий политика управлениета «Ньурба 2027 сылга диэри сайдыыта» тиэмэҕэ кэскиллээх кэпсэтии түһүлгэтин төрүттээтэ. Манна эдэр дьон оройуоммут сайдытыгар туох-ханньк кылааты киллэрэргэ

туһуламмыт бырайыактары онорон экспертэргэ билиһиннэрдилэр, идэтийбит дьонтон сүбэлэри ылан, бэйэлэригэр элбэх сананы арыйдьлар. Ыччат дьон хараһынан көрүлэр сонун идиэйэлэри ылан, икки өттүттэн таһаарыылаах, туһалаах көрсүһүү буолла.

Бу күннэргэ эдэр дьон уһуттан түспэтэх «Түмэр түгэн» иккис күнүн бырагыраамата өссө өрө көтөҕүллүүлээх буолла. Ыччаттар хамаандалара төрөбүт нэһилиэктэрин устуруйатын сырдатар музыкальнай дьүһүйүү көрдөрдүлэр. Бииртэн биир чабылхай туруорууну мустубут дьон дохсун ытыс тыһынан биһирии көрүстүлэр. Уостубат эрчим, аныгы олох тэтимин дьүөрэлээн ааспыт кэм быыстарын сэгэтии, умайа сылдьар харахтар, эдэр саас өрөгөй!

Бэйэни билиһиннэри кэнниттэн кыратык тыһын ыла түһээт, бэстибээл күүтүлээх «Түмэр түгэн Кэрэ куота уонна Уолана» күрэх сағаланна. Манна барыта 14 нэһилиэктэн кыстаах уол кытыннылар, ол иһигэр Үөһэ Бүлүүттэн, Бүлүүттэн уонна Мэнэ Хаҥаластан кыттааччылар баалара күрэх таһымын өссө үрдэттэ. Бэйэни билиһиннэри, кыргыттарга

талба талаан, өркөн өй, уолаттарга хапсаҕай, сүүрүү уонна уопсай сахалыы таңас көрүү көрүңнэригэр күрэх былдыастылар. Бииртэн биир талба талааннаах, дьоһун дьовурдаах эдэр дьону бары сөҕө-махтайа, долгуйа көрдүбүт. Кыргызтар эчи кэрэлэрин, тохтор тойуктары дорҕооно маанытын, кылыгырас кылыһахтара ырааһын, уолаттар сымсаларын, быһыйдарын!

Уһундук кэтэһиннэрбэккэ, саха оҕолоро барахсаттар төгүрүк быһыылааһын иһин таптаан «лэппиэскэ» диэн ааттабыт киин түһүлгэҕэ бэстибээл түмүктүүр чааһыгар дьон-сэргэ ыһаахха курдук тоҕуоруһа муһунна. Музыкальнай дьүһүйүүгэ түмсүүлээхтэринэн, бары эйгэҕэ көхтөөхтөрүнэн холобур буолар «Куочай ыччаттара» түмсүү бастыһынан ааттанан, нэһилиэктэригэр кыайыыны аҕаллылар.

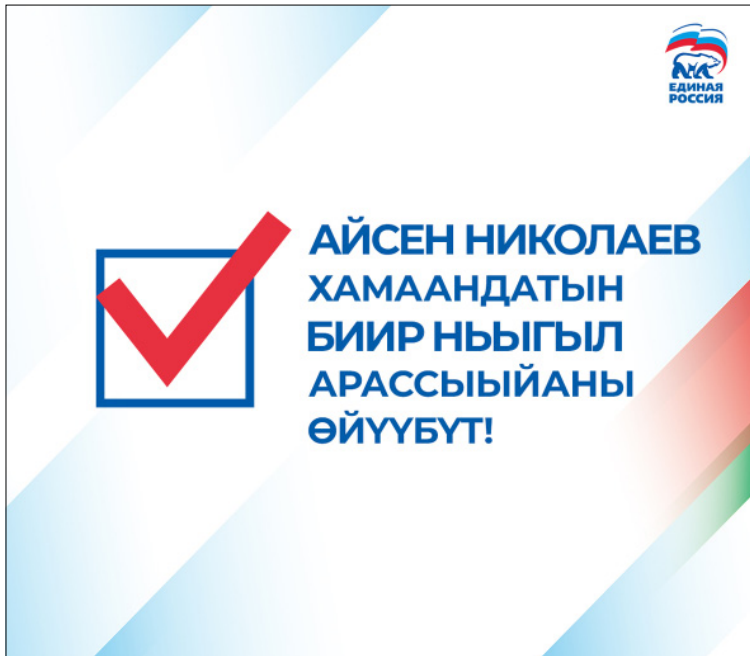
«Түмэр түгэн Кэрэ куота» үрдүк ааты Үөһэ Бүлүүттэн кыттыбыт, номоҕон дьүһүннүүн, устар ууну сомоҕолуур уустылынан, фольклор бары көрүңнэригэр уһуллукчу талаанынан көрөөччү да, кыттааччылар да куттары туппут Хаарчаана Семенова ыла. «Түмэр түгэн

Уолана» күрэххэ, тэҥнээхтэрин куоһаран, Чуукартан Петр Давыдов бастаата.

Түмүктүүр чаас өрөгөй түгэнигэр тарбаһар талааннаах биир дойдулаахпыт Марина Андреева «УЛУУ» таңас уонна киэргэл брендын киэн аранҕа таһаарда. Марина тикпит аныгылыы этно тыһынаах, хатыламат ойуулаах таңаһын кэтэн, Саха сириин аатырбыт ааптар-толорооччута, ырыа айааччы, эстрадаҕа ураты суоллаах-иистээх Киджа «Ньурбакаан ыччата» ырыатын сүрэхтээбитэ бэстибээл кыттыылаахтарын дойдунан киэн туттуу тыһынын кынаттаата.

Ыччат кутун туппут ытааччылар, ырыаһыттар кыттылаах уоттаах-күөстээх кэнсиэринэн, үңкүүнэн «Түмэр түгэн-2023» өрөспүүбүлүкэтээҕи ыччат бэстибээлэ түмүктэннэ. Олохпугар өссө биир умнуллубат чабылхай түгэннэри бэлэхтээтигит диэн үгүс махтал тыллардаах, эһиһил сайын хайаан да көрсөргө эрэллээх ыччат дьоммут астынандуоһунан тарҕаспыттара – оройуоммут ыччат бэстибээлэтигэр туһулуур үлэтигэр улахан ситиһии буолар.

Площадь предоставлена ЯРО ВПП «Единая Россия» на безвозмездной основе.

Площадь предоставлена РО СПП «Справедливая Россия» на безвозмездной основе.

Площадь предоставлена ЯРО ПП «КПРФ» на безвозмездной основе.

Площадь предоставлена ЯРО ПП «ЛДПР» на безвозмездной основе.

Площадь предоставлена безвозмездно избирательному объединению на выборы депутатов Государственного Собрания РС(Я) (Ил Түмэн) седьмого созыва по партийным спискам партии «РОДИНА»

В республике

Стартовало Августовское совещание работников образования

Более 400 человек примут с 22 по 25 августа очное участие в традиционном Августовском совещании работников образования республики. Среди них – руководители учреждений сферы образования, педагогические работники, родительская общественность, представители общественных организаций и федеральные эксперты. Также будут организованы онлайн-трансляции для педагогов на местах.

Пленарное заседание «Система образования: вызовы и векторы развития» состоялось 23 августа в КЦ «Сергеляхские огни». Главная тема обсуждения – создание Единого образовательного пространства. На отдельных площадках рассмотрят актуальные вопросы развития образования.

О цифровизации образования, работе информационной системы «Моя школа», о важном с родителями о цифре разговоры пройдут на площадках #ПроЦифру. Вопросы организации воспитательной работы и патриотического воспитания поднимут на площадке #ПроВоспитание. Будет уделено внимание повышению престижа профессии педагога на площадках #ПроПрофессию #ПроНаставничество.

Для педагогов – участников совещания подготовили насыщенную культурно-оздоровительную программу.

Впервые состоится Спартакиада работников образовательных организаций республики. В программу соревнований включены 7 видов спорта: русские шашки, шахматы, национальные настольные игры (хабылык, хаамыска), волейбол среди мужчин и женщин, стрельба из электронного оружия, настольный теннис и перетягивание каната.

Напомним, 2023 год в России объявлен Годом педагога и наставника.

Пресс-служба Главы РС (Я) и Правительства РС (Я).

Сонун

Дьэ кэргэн түмэлэ арылынна

Атырдыах ыйын 19 күнүгэр тыа сириин түөлбэтигэр Чуукаарга сүдү, ураты күн үүннэ! Римма уонна Данил Филипповтар үйэлэргэ умнуллубат кэрэ бэлэҕи сиэннэригэр уонна бар дьонноругар «Дьэ кэргэн түмэлин» арыан бэлэх ууннулар. Бу дьэ кэргэн быыпсай кинээс Ап-

панаас Сүөдэрэп аймахтара буолаллар.

Ол курдук үс киһи үйэтин унуордаабыт ампаар дьэиэни урут Өнгөлдье сириттэн Чуукаарга көһөрөн аҕалан ампаар онгостон турбуттарын Е.М. Поликарпов аатынан «Эйгэ» норуот айымньытын киинин

уус-уран салайааччыта Андрей Сивцев-Сэргэн Лэкээрин көүлөөн, тэрийсэн, сиэннэрэ Даниель илии-атах буолан көмөлөһөннөр бүгүн дьэ кэргэн түмэлэ арылынна.

Түмэлгэ 150 араас малсал, иһит-хомуос маны таһынан 1000 кэрингэ кинигэ, сурунаал, 18 үйэтээҕи туос уонна удьурхайтан онгоһуллубут түн иһиттэр, үрүн көмүстэн туттар маллар, ороннор, сундууктар бааллар.

Дьэ кэргэн түмэлэ арылытыгар олохтоох дьаһалта аатыттан Владимир Петрович

Филипповтар дьэ кэргэттэргэ сэмэй бэлэх, махтал сурук, норуот айымньытын киинин дириэктэрэ Лариса Семеновна эбэрдэ суругу кытары экспонаттарын хангатын былыргы балыксыт тымтайын бэлэх ууннулар. Кэлбит ыалдьыттар түмэлгэ салама баайан киридилэр, дьэ хаһаайката ыалдьыттарын саламаатынан, алаадынан, быырпабынан, лэппиэскэнэн күндүлээтэ.

Ыалдьыттар түмэли көрөн сэргээтилэр, көрдүлэр-иһиттилэр, баҕа санааларын эттилэр. Инникитин оскуола үөрэнээч-

чилэрэ халлаан сылаас кэмигэр төрүт үгэс уонна саха тылын уроктарыгар бу түмэлгэ үөрэнэ уонна үөрэтэ кэлиэхтэрин баҕаралларын тириэртилэр.

Дьэ бу курдук төүрт үйэни ситимниир дьэ кэргэн түмэлэ бар дьону төрүт култуураҕа үөрэтэ-такайа турдун, өссө сайдан истин диэн баҕа санаабытын тиэрдэбит.

Сэргэн Лэкээрин.

Редакцияттан: Хаартыскалары хаһыат огнинюрбы.рф сайтыгар эбэтэр Телеграмм ханаалыгар кириэн көрүн.

Ыччат тус санаата

Нурба улуугуар “Түмэр түгэн” диэн эдэр ыччат бэстибээлигэр 16 оройуонтан 500-чэ кыттааччы түмсэн ааста. Бастакы күн хайдах ааспытын, туох буолбутун кыттааччылартан уонна ыалдьыттартан ыйыталастыбыт. Тэрийээччилэр, эдэр ыччат түмсүүтүн туругар, улахан тэрээһини ыйыттылар. Киһи эдэр, сайдар дьону көрөн үөрэр. Оҕо улаатан, дойдутун сайдарын туругар кыһаллара онно биллэр. Патриот аатын тутан, ыччаттар хас да ыйы быһа бэлэмнэнэн, күүтүүлээх бэстибээллэрэ сабаланна.

Бастатан туран тэрийээччиттэн ыйыттыбыт:
●●● «Дороболорун, мин Аммосова Анастасия, 3 курс устудуона буолабын. Былырыннгыттан Нурба улуунун ыччат штабыгар үлэлибин. Былырын «Summer fest» диэн бэстибээл тэриллэбитинэн сибээстээн бу сылга үрдүк таһымна тахсыахха наада диэн толкуйга кирибиппит. «Түмэр түгэн – 2023» ыччат өрөспүүбүлүкэтээди бэстибээли 3 нэдиэлэ устата бэлэмнээтибит. Түүннэри-күнүстэри сүгүн утуйбакка, туох баар күүспүтүн, санаабытын ууран кэлибит. Бэлэмнэни кэмигэр элбэх ыараханы көрүстүбүт, ол да буоллар

Бэстибээл

Умнуллубат түгэни бэлэхтээтэ

ыччат биир сомоҕо буоламмыт саба түспүпүт.
Дьэ уонна бу долгутуулаах кэммит буолла. Мин санаабар, туруорбут сыалбытын ситистибит, махтаным этэ волонтерство хайысхатынан үлэлиир Иванова Юлианаҕа, биһиэхэ көмөлөһөөччүлэринэн волонтердары үлэлэппитигэр. Кэлбит ыалдьыттарга уонна кыттааччыларга бу бэстибээли киэргэппиккитигэр махтал».
●●● “Дороболорун, Торохова Оля диэммин, бу тэрээһин салайааччыта буолабын. Мин санаабар, туруорбут сыалбытын ситистибит, айманы, долгуйуу бөҕө буолла. Бастакы күн былааннаабыппытын курдук сабаланна. Кыттааччылар площадкалары кэрийэн элбэх туһалаах билии ыллылар дии саныбын, спикердарбыт уопуттарын, билиилэрин үлэлиинилэр. Бу икки күн устата элбэх ыалдьыты, дьиннээх интэриэстээх дьону көрөн киһи үөрэр. Бу тэрээһиммитин кэлэр сылларга өссө тупсарыахпыт. «Түмэр түгэн-2023» дьиннээхти өрөспүүбүлүкэбит эдэр ыччатын уонна дьонун түмтэ. Умнуллубат түгэни бэлэхтээтэ».
●●● “Мин аатым Никифоров Алексей, волонтерство площад-

катын спикера буолабын. «Түмэр түгэн-2023» чэрчитинэн бастакы күнүгэ 13:00-15:00 диэри үөрэтэр площадкалар буоллулар, бэйэм Дьокуускайдаагы медколледж медик-волонтердар штабтарынын соокоординатора буоламмын, атын спикердары кытары волонтерство хайысхатын оскуола оҕолоругар, кыттааччыларга, ыалдьыттарга сырдаттыбыт. Уопсайынан СӨ волонтерство хайдах сайдарын кэпсэтибит. Күн иккис чааһыгар «магнайгы көмө» туһунан билиибитин сырдаттыбыт. Бу улахан тэрээһингэ спикер быһыытынан үлэстэбиппин олус да астынным. Бэйэм дойдубар манньк улахан тэрээһин буолбутугар наһаа үөрдүм. Биһиги, эдэр ыччат, Нурба улуунун сайдарын туругар үлэлиирбитин Ил Дархан кэлэн көрбүтэ бэстибээли улахан суолталаата дии саныбын».
●●● «Николаева Юлия, Сүлэ нэһилиэгин аатыттан сылдыабын. Бастакы күнүгэ бэстибээл аһыллыта буолбута, салгыы үөрэтэр площадкаларынан тарҕаһан элбэх билиини билибит, наадалаах информация иһиттибит. Иккис күнүгэ күүскэ бэлэмнэнэн кэлибит дии саныбын. Урукку сылларга тэҥнээтэххэ, быйыл тэрээһинэ

быдан үчүгэй. Барытын наһаа бэркэ тэрийбиттэр. Өссө да көхтөөх ыччат элбии турдун. Бу бэстибээл элбэх сана талаан арыларга, түмэргэ сабыдыаллыыр дии саныбын».
●●● «Степанова Нургуяана, Дьаархан нэһилиэгин аатыттан кытта сылдыабын. Бэйэм СӨ киинигэр иитээччинэн үлэлибин. Бу бэстибээлгэ 22 ыччат буолан хомуллан киридибит. Соторутаагыта Үөһэ Бүлүүгэ эмиз бэстибээл буолан ааспыт, онно холоотооххо Нурбаҕа буола турар «Түмэр түгэн» үчүгэй баһайытык ааста.»
●●● «Жданова Анжелика, Нурба улуунун Хангалас нэһилиэгин 10 кылаас үөрэнээччитэбин. Бэстибээлгэ мин волонтер быһыытынан кыттабын. Мин санаабар «Түмэр түгэн-2023» улахан таһымна ааста, элбэх улуустар мустубуттарыттан олус да үөрэбит. Ил Дархан кэлэн астыммыт, үөрбүт санаалаах барда диэххэ сөп. Элбэх ыалдьыт, кыттааччы кэлэн, ырыаһыттар, «Зема» тэрилтэ кэлэн тэрээһиммитин киэргэттилэр. Кэнники сылларга Нурбабыт баһылыкпыт салайытынан күүскэ сайда турар, элбэх тууту ытыллар, суол оҕоһулар. Үөрэх эттүттэн сайынна, 2027

сылга Саха сирин норуоттарын оонньууларга буолуохтаах, онно элбэх үлэ барар. Бэстибээл кыттааччыларыгар, ыраахтан кэлбит ыалдьыттарга, Нурба олохтоохторугар, мийгин кытта тэҥнэ үлэлэспит оҕолорбор, тэрийээччилэргэ баһарыам этэ туох баар кэрэни, бука бары бииргэ дойдубут сайдарын туругар үлэлиэххэ».
●●● «Үтүө күнүнэн, мин аатым Барабанскай Юра, Уус-Алдан улуунун эдэр ыччатын түмсүүтүн «Бэрт хара» актыбыһа буолабын. Нурбаҕа «Зема» диэн тэрилтэ аатыттан кэлибит. Олус бэрт тэрээһин буолла дии санаатым. Биһиги тэрилтэбит аатыттан Нурба улуунун киинигэр «За нас! За победу!» диэн ыччат десана буолан кэлибит, ол эбэтэр СВО-ҕа барбыт дьоннор дьиз кэргэттэригэр көмөлөстүбүт уонна аҕа саастаах дьоммутугар тимуровскай выходтаатыбыт.
Бэстибээл туһунан эттэххэ, олус элбэх киһи кэлбит. Нурба улууна ураты баһайы дьоннордоох дии санаатым. олус аламаҕайдар, үчүгэйдик көрүстүлэр уонна атаардылар. Эдэр ыччакка, олохтоохторго, ыалдьыттарга баһарыам этэ чэгиэн-чэбдик буолун, ыччат куруутун дойдутун ааттата турдун. Саха сирэ биир түмсүүлээх буолуохха диэн ыгырабын».
Бу курдук, эдэр ыччат этэринэн, үрдүк таһымнаах тэрээһиммит түмүктэннэ.
Кира ПАХОМОВА.

Тиэргэн

Лариса ДОРОФЕЕВА.

Удьурдааһын көлүөнэттэн көлүөнэҕэ бэриллэр айылгылаах диэн этэллэр мин бүгүн кэпсиир биир дойдулаахтыгар сыһаннаах дии саныбын. Ол аңардас утумунан бэриллэр дьобуругар, майгытыгар, дьонго сыһыаныгар эрэ буолбакка, олох-дьаһах болпурустарыгар кытта көстөр диэтэхпинэ сыыспатым буолуо.

Киһи аан бастаан ыал буолан, дьиз-уот тэринэн баран бэйэтин кыагынан уонна сатабылынан олоһор тиэргэнин дьаһайыттан дьиз кэргэн быһыытынан олоҕо сагаланар. Туспа дьизэллэх, киэн-куон тиэргэннээх дьонго ол кыаллар суол. Онтон барыта биир ыал оҕолоругар майгынын Нурба куорат уопсай дьизэлэрин быһаайык учаастактарын туһа туспа. Ол эрээри бэйэм бас билэр тиэргэним диэн сыһаннаһан ис сүрэхтэриттэн кыһаллан дьаһанан олоһор ыаллар биһиэхэ аҕыһа суохтар.
Ирина Николаева Малдыаартан төрүттээх ытык ыал сыдыаана. Ийэтэ Егорова Елена Степановна диэн Малдыаартан орто оскуолатын саамай элбэх сибэккинэн киргэммит оскуола диэн бүтүн өрөспүүбүлүкэҕэ сураһардыбыт биолог учуутал. Аҕата Михаил Петрович Николаев идэтинэн саха тылын учуутала, Малдыаартанга өр сылларга физкултуура, истории учууталынан, завуһунан, оскуола дириэктэринэн үлэлээбитэ. Кини туһунан истибэтэх улууска суох буолуо арааһа. Пенсияҕа тахсан баран унтуу тигэринэн дьарыктанар, быыстапкаларга нэһилиэгин

Баҕа санаа күүһэ барытын кыайар

аатыттан мэлдьи кыттар. Чугас дьонугар уонна атыгына анаан тигэр. Билигин даҕаны ол дьарыгын быраҕа илик.
Ирина Михайловна Уссурийскайга учуутал үөрэҕин бүтэрэн баран Уус Алдан Курбуһаҕар ананан 3 сыл үлэлээбитэ. Онтон дойдутугар кэлэн Мархаҕа, 3 №-дээх оскуолаҕа, техницига учууталлаабыта, 10 сыл суукка сэкирэтээрдээбитэ. Билигин Нурба 2 №-дээх оскуолатыгар нуучча тылын учууталынан үлэлиир.
Ст.Васильев аатынан уулуссаҕа пенсионнай управление кэннигэр турар 2 мэндизмэннээх эргэ уопсай дьиз «Саахаллар туруктаах олоһор дьиз» бырагыраамаҕа кириэн 2027 с. диэри олохтоохтор саҕа дьизэҕэ көһүөхтээхтэр. Дьэ бу дьизэҕэ баар квартираны Ирина Михайловна ыал буолан баран 2003 с. атыһылаптыттар. Уонна хайа күн көһөн кэлиэхтэриттэн тутатына тиэргэнэрин онгостор түбүккэ түспүттэр. Кэргэнэ Александр Николаевич Григорьев бириистэнгэ үлэлээн пенсияҕа тахсан олоһор. Уоллара Евгений быйыл Щелкин аатынан Москватаагы Үрдүкү театральнай училище (институт) 6-с саха устуудуйатын бүтэрэн Нурбаҕа ананна. Бу күнүгэ артыыс дипломун туппут эдэр исписэлиис онон Нурббатаагы драмтеатрга саҕа сүүрэн киллэрэн үлэтин саҕалыа.
- Ийэм чуолаан сибэккилэри олус сөбүлээн олоһордо, - диэн ахтар Ирина. - Ыал улахан оҕото буолан ийэбин батыһа сылдьан көмөлөһөн илии атаһа буоларым, олох кырабытан ийэм үүнээйилэри кытта бодуустанарын көрө улааппытым. Оскуолаҕа эрэ буолбакка, дьизэбитигэр эмиз оҕуруоттаах этибит, сибэкки арааһын олоһорбут. Дэриэбинэҕэ аан бастаан

биһиги сибизһэй оҕуруу амсайарбыт. Онон бэйэм ыал буолаат тиэргэним төһө да кыараҕаһын иһин, сибэкки олоһорон киэргэтэргэ санаммытым. Биллэн турар, кэргэним көмөтө, сүбэтэ суох саатамат, - диэн кэпсэти-кэпсэти Ирина Михайловна уһаайбатын көрдөрөр.
Калитканы аһан кириээти дьэ чаччы сибэкки ырайыгар кирбит курдук сананабын. Киһи хараҕа тутта араас дьэрэккэн сибэккилэр быыстарыгар хантан эрэ кэлэн олоһорбут чаҕылхай халлаан күөх өгнөөх жар-птица көтөргө хатанар. Бу сиэн балта Анна Кириллина онгортон бэлэхтээбит Ирина тиэргэнин саамай көстүүлээх сиригэр турар киэргэлэ.
Уопсай дьиз биир квартираны кыра иэннээх учаастагынан олус табыгастаахтык бэйэтэ толкуйдаан саадка аналлаах фигуркаларынан, скульптураларынан, декоративнай тэриллэринэн киргэппит, кэргэнэ мастан онорбут араас быһыылаах иһиттэригэр, клумбаларга сибэккилэр өгнөрүн табатык дьүөрэлээн тус-туһунан композиция онорбут. Бу ураты көстүүлээх тиэргэнгэ дьон билэн

оннооҕор кэлэн хаартыскаҕа түһэн бараллар эбит.
- Олоххо бэйэм суолбун тэлэрбэр төрөппүттэrim оруулара улахан, - дьир Ирина Михайловна. - Чаччы хааммар баар быһыылаах дьибин, сибэккилэри олус сөбүлээн олоһорбун. Тулабын кэрэнэн киэргэтэри туохтааҕар да ордоробун. 60-ча араас дьизэҕэ үүнэр сибэккилэрдээхпин, үксэ сайын таһырдыа тахсан тиэргэмим киэргэтэр. Ордук сөбүлээн орхидеялары, фуксия, клеродендрум Томпсона, аморфофаллюс, плектрантус, гибискус, хойя, лантана, хедера, циссус, циперус, хамедорея, строманта диэн сибэккиилэри олоһорон турабын. Сибэккинэн дьарыгыгар дьон балары биллэлэр. Таһырдыа үүнэр 25 араас сибэкки олоһорбутун турар бу. Сылын аайы уларыта сылдьан атын-атын суортары боруобалыбын. Теплицалары кэргэним бэйэтэ туппута.
Иринаны батыһан теплицаларыгар кириэн көрөн баран олус сөхпүтүм: биир теплицаҕа дынылары сэргэ оҕуруу, помидор, перец үүнэн турар. Иккис теплицаҕа помидордары кытта

эмиз перец, биир кирээдэни барытын арбузтар баһылаабыттар, дьэдэһэннэр кытта кэккэлэспиттэр. Араас үүнээйи манньк бииргэ сатаан үүнүөн сөп эбит дуу диэбиппэр, Ирина: «Олус тапсан үүнэллэр, көрөбүн дии, ас бөҕө биэрэллэр», - диэтэ. Теплицаларын туһунан эттэххэ, олохтоохтук оҕоһулуубут, мүостата линолеумунан тэлгэтиллибит, барыта орун-онугар бэрээдэктэммит. Биллэн турар, кэргэним Александр Николаевич илигинэн тутан-хабан оҕоһулуубут.
Таһырдыа кирээдэлэргэ кабачки, сүбүкүлэ, моркуоп, укроп, хортуоска үүнэр. Моонһофон, хаптаҕас уктара, черемуха, бузина, рябинник, хатын уонна үөттөр тиэргэнгэ бэйэлэрин мистэлэрин булбуттар, силигилии үүмүттэр.
- Тиэргэммиттэн хаптаҕас, моонһофон хомуйан барыаннаалаатым. Бэйэм остуолум аһын мантан барытын ылабын, лечо, араас салааттары онгортон кыһынньыга хаһаанабын. Куоратынан, Малдыаартаннан ытытабын. Дьонум үөрэнэн хаалан номнуо кэһии күүгэллэр, хаһан онгоруон дииллэр, - Ирина сэлэргийэр.
Дьиз муннугар сир хаһыллан буочука тимирдиллэн турарын ыйыппытым, ардах уутун мунһаары кэргэнэ быйыл онгорбут эбит. Оҕуруокка туһанар уутун сакаастаан куттарар буолан айылҕа биэрэр быһангы барытын сатабыллаахтык туһаналлар. Күнү күнүктээн быыс булбакка ити курдук Ирина тиэргэнигэр түбүгүрэр, сибэккиилэрин, үүнээйилэрин бэрийэр, онтон дуоһуйуну ылар.
Сотору кэминэн үөрэх дьыла сагаланан Ирина Михайловна оскуолатыгар тиэтэйиэ, хаһыс да сылын ытар «Флористика» куруһуогар бэйэтэ бүөбөйдээн үүнэрбит сибэккиилэрин хатарытын туһанан кыргыттары кэрэҕэ уһуйуо, быыстапкаларга кыттыахтара.

Ытык Мырааннарга алгыстаах айан

Дойдубут ытык сирдэрэ. Чуукаар сэттэ Мырааннарыгар Ньурбаттан ынгырыллан тахсан айылбалыын алтыстылар.

Атырдыах ыйын 11-12 күннэригэр Чуукаар сэттэ Ытык Мырааныгар Сэргэн Лэкээрин ынгырытынан Ньурба куоратыттан уон кэрэ ангаар айылбаа сынньана, айылгылаах аартыгынан алгыстаах айанга туруннубут. Былыттаах, өссө буруо эбиликтээх күн, бэрт түргэнник тухтан да иннибэт омул массыыналаах Александр Афанасьевтыын айаннаан түөлбэбитин буллубут.

«Эйгэ» норуот айымньытын киинин дириэктэрэ Лариса Фёдорова, киин уус-уран салайааччыта Сэргэн Лэкээрин үөрэ-көтө көрсөн, эбэ күөл кытытыгар Ытык Мыраамытын ыраахтан көрө, көнүл ыла уонна дэриэбинэни кытта билсэ диэн хаама сырыттыбыт. «Эйгэ» киин дыиэтигэр бэркэ хонон турдубут.

Сарсыныгар күнү көрсө диэн эрдэ туран Хампах эбэ күөлүгэр туйудаах сылаас уутугар суунан, сорохтор сөтүөлээн, үтүө баа санаабытын куйаарга көтүтэн, кыыл тириитигэр олорон дьалбыйар аптаах, алтан чуораанчык тыаһыгар ыраастанан аастыбыт, мырааннарбытыгар туруннубут. Буор ардахтаах күн да турдар, бары өрө көтөҕүллүү туруктаах хааман иһэр бу умнуллубат түгэн этэ.

Саҥа сиргэ, саҥаны көрө-истэ хаамар бэйэтэ астык турук. Бары билсэр, биир тэтимгэ сылдьар, хаамары, айылбалыын

Ньурба кэрэ ангаардара Чуукаар Ытык Мырааныгар.

кэрэхсиир дьон айаммыт табыллан үөрүү үрдүгэр сырыттыбыт.

Бастакы мырааммыт Алгыс диэн сүрэхтэммит. Онно сүгүрүйэн туран алаадынан күндүлээн, саамай үрдүк чыпчаалыгар тахсан астыны-дуоһуйуу, сэниэбэ-сэниэ эбиллэн өссө сахалы ырбаахы кэтэн алгыс ылан, сырдык нэнгири ингэринэн, үүмүт түгэни үйэтитэн хаартыскаа түһэрэн, чэйдээн баран хаамыбытын салбаатыбыт.

Мырааннар бары ааттаахтар, өбүгэни кытта ситимниир ытык мастардаахтар. Иккис мыраан - Ситим, үһүс - Арыллыы, онтон - Ылыныы, Ингэрини, Алтыһыы уонна сэттис мыраан Махтал

диэннэр. Мырааннар бары тустуһунан өйдөбүллээхтэр, ону барытын иилээн-саҥалаан илдэ сылдьыбыт сирдьиппит, айылбаттан айдарылаах Сэргэн Лэкээрин ыйан-көрдөрөн, умсугутуулаахтык кэпсээн интэриэспитин өссө күүһүрдүбүтэ. Саха үгэһинэн хомустаан, оһуохайдаан ылыбыт. Харысхал ииттэрэн ингэриннибит. Манна үүнээйи арааһа, эмтээх оттор, сир аһын эгэлгэтэ үүнэр сирэ. Аны иһит буолар туйу буордаах дойдуннан биллэр эбит.

Бу хаамыы дьону айылбалыын алтыһар, бэйэни сааһыланар, өйү-санааны сынньатар, элбэҕи билиэн-көрүүн баҕарар дьонго ананан сөптөөх кэмгэ онһулулубут дии санаатыбыт.

Чуукаар уулуссалара ырааһа, кииннэрэ аныгылыы кыраһыабай көрүнгнээх, дьоно-сэргэтэ көрсүө майгылары көрөргө барыта - кэрэ.

Бу күннэргэ манна Сүөдэрэп кинээс ампаарыгар өбүгэлэриттэн хаалбыт, ааспыт үйэлэр малларын көрдөрөр түмэли Филипповтар дыиэ кэргэттэрэ аанын тэлэчи астылар. Түмэл дьон интэриэһин тарда турдун диэн албыыбыт.

Эдьийбинээн бу Ытык сиргэ ийэбитинэн эһэбит Бөтүрүөп Бүөтүр Испирдиэнэбис-Бөккөй, кэлин Дьоро оҕонньор дииллэр этэ, кини 1917 с. Андайбыкка төрөөн 12 сааһыгар диэри олорбут, улааппыт сирэ. Өбүгэлэрибит Ытык сирдэригэр ал-

гыстаах хаамыыга кыттыспыт биһиги үрдүк үөрүүбүт буолар.

«Эйгэ» киин үлэһиттэригэр, чуолаан Сэргэн Лэкээрингэ хас биирдиибит аатыттан Махталбытын этэбит уонна Ытык Мырааннарга кэлэн дуоһуйа сынньанын диэн барыгытын ынгырабыт.

Мырааннарга хаамыы

*Ытык сэттэ мыраанга
Алгыстаах айаны тутаннар
Кэрэ Куолар хорсуннар
Илгэ-бийан ардабар
Сииги-туманы быһыһынан
Өбүгэлиин ситимниир
Ытык мааны сиргэр
Айылгылаах аартыгынан
Сатыы хааман дуоһуйан
Ытык мастарга сүгүрүйэн
Алаадынын күндүлээн
Чыпчаал саамай үрдүгэр
Долутуулаах түгэнигэр
Хобуо, хомус тыаһынан
Алгыс түһэрдэ Лэкээрин.
Ыйан, кэпсээн, ситимнээн
Көстүбэт эйгэниэн көннөрөн
Бэйэни кытта үлэлээн
Алгыс, Ситим
Арыллыы, Ылыныы
Ингэрини, Алтыһыы
Махтал мырааннарыгар
Эмтээх туйудаах буорууар
Араас дыккити сибэкки оттоох
Чуукаар сиргэр-уотугар
Барба махтал буолуохтун!
Харысхалла ииттэрэн
Хаххалаах буолун!
Күүстэ-уохта ылынын!
Саханы саха дэтин!*

**Александрова
Туонья- Тааия.**

Ровесники

Кира Пахомова.

В наше время далеко не каждый хочет все свободное время провести за компьютером или перед телевизором. Кто-то из студентов желает как следует отдохнуть. А кто-то хочет хорошо заработать. Встречаются и такие, которые не знают, что им выбрать. Хочется и отдохнуть от всей души, но и терять время для полного рабочего дня жалко. Российские студенческие отряды нашли решение провести время с пользой и заодно повидать мир. Своим опытом и рассказом о деятельности во время каникул поделилась наша землячка.

«Меня зовут Васильева Сааскылана Алексеевна, студентка 3 курса Якутского медколледжа, специальность фельдшер. В Российских студенческих отрядах я состою с 2022 года, сначала была кандидатом в бойцы студенческого путинного отряда Штаба студенческих отрядов СВФУ. Через год мне доверили должность командира путинного отряда.

Работа в студенческом отряде — опыт и общение

Летний период для студентов - это время, когда они могут не только отдохнуть от учебы, но и получить ценный опыт работы. Одним из популярных способов трудоустройства студентов являются российские студенческие отряды. Они предлагают студентам интересную работу на территории России, которая включает в себя различные виды деятельности - от строительства и благоустройства территории, работы на предприятиях до организации досуга для детей.

Работа в студенческом отряде требует от студента мотивации, заинтересованности и готовности к активной деятельности. Ведь не все студенты готовы провести лето вдали от дома, в непривычных условиях и выполнять физическую работу. Однако те, кто решается на такой шаг, получают не только возможность заработать деньги, но и возможность общения с людьми из разных городов, незабываемый опыт и ценные навыки.

Честно говоря, не могу представить свою студенческую жизнь без РСО. Наверное, она была бы слишком обычной, рутинной и скучной. Летом

2022 года я впервые отправилась на Камчатку и в этом году тоже посчастливилось поехать в роли командира уже со своим дружным отрядом.

Мы помогли на рыбзаводе в различных этапах переработки рыбы, таких как горбуша, кета, нерка и голец, начиная с чистки и заканчивая упаковкой и подготовкой продукции к отправке. Работа на рыбзаводе действительно требует физической выносливости и внимательности. Должны быть быстрыми и аккуратными при обработке рыбы, чтобы сохранить ее качество. Очень даже хорошая заработная плата зависит от рыбы, но и от

вас самих тоже.

Для ребят важно выбрать такую работу, которая соответствует их интересам и позволяет развивать их профессиональные навыки. Только в таком случае работа летом станет не только источником дохода, но и возможностью для самореализации и профессионального роста.

Оплата проезда, проживание всё за счёт работодателей.

В студенческих отрядах ребята находят новых друзей по всей России, путешествуют, воплощая свои мечты в реальность. Это очень интересная жизнь! Нельзя упускать свои

студенческие годы и каждый день сидеть над учебниками. Вступив в отряд и полюбив его всем сердцем вы обретете друзей на всю оставшуюся жизнь и бесценные воспоминания! Отряд поможет раскрыть в себе полезные качества и научит все успевать, даже когда очень много дел.

В следующем году планирую поездку на Сахалин. Также буду набирать студентов очной формы обучения, сроком с июля месяца до середины августа. Если вы разделяете мою страсть к активной жизни, хотите быть частью лучшего движения в стране, присоединяйтесь! Вместе мы сможем создать нечто удивительное и оставить след в сердцах людей.

За все время, пока я состою в студенческом отряде - сбылась моя главная мечта. Помимо этого я обрела много новых друзей, а также понимание того, что всё что мы делаем - это не зря.

Много новых возможностей, ценный опыт, лучшая студенческая жизнь - это лишь малая часть того, что можно здесь найти! И как говорится: «Всё, что тебе важно, есть в РСО».

 Оскуола

9-с Спортивной оонньуулар волонтердарын бэлэмнииллэр

С.П. Алексеев-Бооһуут аатынан Чапанда орто оскуолатын иһинэн үлэлиир «Сатабыл» лаабыр "Бастыгнар хамсааһыннара" «Благо твори!» волонтердар хайысхаларын былаааккатыгар бэйэтин үлэтин билиһиннэрдэ.

2027 сылга Нурба оройуонугар IX Спортивной оонньуулар ытыллыахтара. Онтон Оонньуулар адаптивной көрүнэрэ Чапандаҕа ытыллара былааннар. Онон оскуола билиһиннэтэн волонтердары бэлэмниир үлэни ситимнээхтик ытар.

Чапанда нэһилиэгэр «Развитие образования РС (Я) на 2020-2024 годы и на плановый период до 2026 года» госбюрограама иһинэн тутуллубут саҕа оскуола былырын ахсынньыга үлэбэ кириэтэ.

Иитии үлэтигэр дириэктэри солбуйааччы Сардаана Васильевна Бухолова лаабыр үлэтин кэпсиир:

— Былырын ахсынньыга Өрөспүүбүлүкэбит Ил Дархана Айсен Николаев өйөөн икки этээстээх саҕа оскуолаҕа кирибиһпит. Онон үөрүүбүт улахан. Оскуолабытыгар 76 оҕо үөрэ-

нэр. Икки сыллаабыта диэри тимуровецтар диэн ааттанар этибит. Волонтерскай хамсааһын кэлбитигэр, ол хайысхатынан үлэлибит. Быйылгы сайынгы лаабырбыт үлэтэ волонтерскай хамсааһын хайысхатынан ытыллына.

Билэргит курдук, 2027 сылга Нурба улуугар IX Спортивной оонньуулар ытыллаллар. Онон билиһиннэтэн волонтер оҕолорбутун бэлэмниэхтээхпит. Билиһиннэтэн волонтердуу сылдыар үөрэнээччилэрбит улахан кылааска табыстылар. Онон оскуолабыт 5, 6, 7 кылаас оҕолорун түөрт сылынан буолуохтаах өрөспүүбүлүкэтээҕи Спортивной оонньууларга волонтердуурга бэлэмниир соругу туруордубут. Манна эттэххэ, Чапанда нэһилиэгэр адаптивной спорт көрүнэр улахан спортивной комплекс тутуллуохтаах. Онон 9-с Спортивной оонньуулар адаптивной көрүнэрэ билиһиннэтэн нэһилиэккэ буолара былааннар.

Чапанда орто оскуола-та «Кэскил» оҕо бэчээтин медиаоскуолаларын иһигэр баар, медиа-киини Сардаана Васильевна бэйэтэ салайар.

keskip4.ru

С открытием осеннего периода охоты на водоплавающую дичь охотники выходят в плавание на маломерных судах в предвкушении охоты и попутной рыбалки, зачастую пренебрегая личной безопасностью и безопасностью пассажиров, забывая в спешке документы, необходимые для допуска к управлению судами.

Погода в данное время года непредсказуема, потому обязательно ознакомьтесь с прогнозом погоды на предстоящий день. Время выхода в плавание и прибытие к месту назначения необходимо рассчитывать на светлое время суток. Движение в условиях ограниченной видимости в тумане, при сильном дожде, ночью таит множество опасностей, столкновения с камнями, затопленными деревьями и прочее.

Соблюдайте элементарные меры осторожности, их несоблюдение может привести к печальным последствиям.

При охоте на водоплавающую дичь многие используют надувные лодки, чтобы облегчить поимку дичи, а заодно и порыбачить. Не стоит забывать о том, что осенью вода в водоемах уже значительно остыла, поэтому при пользовании надувными лодками необходимо быть предельно внимательными к окружающей обстановке. Острые предметы

 ГИМС предупреждает

О мерах безопасности на маломерных судах во время осенней охоты

(обломанные ветки деревьев, металлические предметы, прутья и т.д.), способные повредить целостность не только надувной лодки, но и металлического корпуса, а как следствие – возникает вероятность оказаться в воде.

Всегда берите теплую сменную одежду – это поможет быстрее согреться в случае попадания в воду. Спички храните в непромокаемой упаковке, препятствующей попаданию влаги и намоканию спичек, берите с собой сотовый телефон. Не употребляйте алкогольных напитков.

Во избежание несчастных случаев на охоте или рыбалке перед выходом в плавание проверьте исправность судна и его механизмов, исправность и наличие аварийно-спасательного оборудования и инвентаря, наличие спасательных жилетов по числу пассажиров и экипажа.

Спасательные жилеты должны быть обязательно надеты как на пассажиров, так и на судоводителя, а не храниться под сиденьями и в труднодоступных местах судна. Боковые стропы, молнии и фастексы должны быть затянуты, к тому же кроме обычных фиксирующих ремней в наличии обязательна дополнитель-

ная поддерживающая стропа между ног, которая предотвратит сползание жилета. Индивидуальные спасательные жилеты у каждого находящегося в лодке человека должны быть сертифицированы, соответствующего размера, укомплектованы свистком для подачи звукового сигнала и, желательнее, фонариком для подачи светового, ярко-оранжевого цвета, со светоотражающими полосами.

Во всех случаях следует двигаться с безопасной скоростью для данных условий и обстоятельств, при которой судоводитель может своевременно оценить обстановку и принять необходимые меры для предотвращения аварийной ситуации. Обеспечение безопасности пассажиров – прямая обязанность судоводителя.

Вилуйское отделение Центр ГИМС ГУ МЧС России по РС(Я) настоятельно рекомендуют судоводителям маломерных судов не выходить в плавание при неблагоприятных погодных условиях!

**Вилуйское отделение
Центр ГИМС ГУ МЧС России
по РС (Я).**

 Здоровье

Медицинская помощь для детей по полису ОМС

Обеспечение медицинской помощи детям является одним из главных приоритетов современной системы здравоохранения. В России данная задача решается через полис обязательного медицинского страхования (ОМС), который предоставляет детям доступ к качественной и бесплатной медицинской помощи.

В рамках полиса ОМС дети могут получать широкий спектр медицинских услуг, включая профилактические осмотры, лечебные процедуры, операции, консультации специалистов и другие виды медицинской помощи. Каждый ребенок имеет право на полноценное медицинское обслуживание, независимо от социального статуса его родителей или места проживания.

Один из важных аспектов медицинской помощи для детей по полису ОМС – это профилактические осмотры и вакцинация. Врачи-педиатры регулярно проводят осмотры детей, чтобы выявить возможные заболевания и проблемы в развитии. Кроме того, вакцинация является неотъемлемой частью медицинской помощи для детей. Она позволяет предотвратить развитие опасных инфекционных заболеваний и обеспечить иммунитет ребенка.

Профилактикой, диагностикой и лечением заболеваний у детей с момента рождения и до 18-ти лет занимается педиатр. «Детский врач» следит за тем, чтобы ребенок правильно рос и

развивался, проводит консультации по грудному вскармливанию, сбалансированному питанию, правильному уходу и применению профилактических вакцин (прививок).

Первая встреча с врачом проводится в домашних условиях в течение 1 месяца после выписки из родильного дома. Дальнейшие регулярные осмотры назначаются каждый месяц.

При наличии полиса обязательного медицинского страхования (ОМС) ребенок имеет возможность проходить диспансерное наблюдение у своего участкового педиатра, что является крайне важным, поскольку в первый год жизни требуется постоянный медицинский контроль и наблюдение.

После достижения ребенком 1 года возраста плановые осмотры проводятся каждые 3 месяца.

Педиатр диагностирует и лечит острые инфекционные заболевания (корь, дизентерия, ветрянка, острый бронхит, пневмония), патологии желудочно-кишечного тракта, центральной нервной системы, хронические и наследственные заболевания.

Причины срочного обращения к педиатру:

- температура тела выше нормы;
- расстройство пищеварения, признаки отравления (рвота, непрекращающийся понос, озноб);
- аллергическая реакция (сыпь, кашель, слезотечение, покраснение слизистых оболочек);
- острая боль в животе;
- травма головы, грудной

клетки и других частей тела;
- необъяснимое беспокойное поведение.

Консультация с педиатром обязательна, если родители считают, что их ребенок имеет какие-либо отклонения в физическом или психическом развитии. В таком случае педиатр направляет пациента к узкому специалисту: эндокринологу, дерматологу, хирургу, гастроэнтерологу и др.

Полис ОМС гарантирует получение бесплатной медицинской помощи на всей территории России.

Чтобы получить полис ОМС для детей, являющихся гражданами России, необходимо предоставить в страховую медицинскую организацию:

- свидетельство о рождении ребенка;
- документ, удостоверяющий личность законного представителя ребенка;
- страховое свидетельство государственного пенсионного страхования (СНИЛС) ребенка (при наличии).

В целом, медицинская помощь для детей по полису ОМС является важным инструментом обеспечения здоровья и благополучия нового поколения. Полис ОМС гарантирует доступ к качественной медицинской помощи. Система обязательного медицинского страхования является основой для развития детской медицины и создания условий для здорового и счастливого детства.

ООО "Сахамедстрах".

 Память

Благодарим за поддержку

Семья Потаповых выражает сердечную благодарность многочисленным друзьям, коллегам, родным и близким – всем за оказанную материальную и моральную помощь нашей семье, всем, кто разделил вместе с нами горечь утраты в дни скорби и прощания с Станиславом Семеновичем Потаповым, Отличником образования РС(Я), отличником ФКиС РС(Я), мастером спорта РФ, тренером высшей категории, старшим тренером ГБПОУ РС(Я) РУ(К)ОР им. Р.М. Дмитриева, участником СВО.

Особую благодарность хотим выразить руководству Республики Саха (Якутия) во главе с Ил Дарханом Николаевым Айсенем Сергеевичем, а также заместителю Председателя Правительства РС(Я) Балабкиной Ольге Валерьевне, Советнику главы Якутии Балабкину Георгию Руслановичу.

Огромное спасибо за помощь и поддержку в трудную минуту Слепцовой Дарие Васильевне, Соколовой Фаине Николаевне.

Мы благодарим районную администрацию г. Нурба, лично главу МР «Нюрбинский район» Иннокентьева Алексея Михайловича, руководителя и коллектив МКУ «Управление по физической культуре и спорту» Нюрбинского района Алексеева Роберта Александровича

за чуткость к нашему горю и помощь в организации похорон, за моральную поддержку в трудную минуту.

Наша искренняя благодарность всему коллективу МБОУ «Убоянская СОШ» Нюрбинского района РС(Я), директору Горбатову Андрею Вячеславовичу.

Огромное спасибо за помощь и поддержку Министерству по физической культуре и спорту РС(Я), министру Спиридонову Леониду Николаевичу, всему коллективу ГБПОУ РС(Я) РУ(К)ОР им. Р.М. Дмитриева, лично директору Чердонову Семену Сергеевичу, за непосредственную помощь и поддержку в эти трудные дни.

Мы благодарны всему коллективу МБДОУ «ЦРР Д/С №89 «Парус» ГО г. Якутск, заведующей Филипповой Полине Ильиничне за помощь и поддержку в трудную минуту.

Благодарим ИП Зедгенидзе Л.В., ИП Григорьев А.Д. за помощь и поддержку в это не легкое для нас время.

Выражаем Вам свою самую сердечную благодарность за то, что в эти трагические дни мы не остались наедине со своим горем – Вы пришли к нам на помощь, и низкий поклон за это. Здоровья Вам всем и Вашим родным и близким.

**С глубоким уважением,
семья Потаповых.**

Кэриэстэбил

Бу олоххо көрсүбүт тапталым, олоҕум аргыһа, күндү кэргэним, амарах аҕабыт, элэккэй эһэбит, Саха сиригэр авиациятын бэтэрээнэ **Аммос Прокопьевич ДМИТРИЕВ** соһуччу ыарахан ыарыыттан орто дойдуттан күрэммит атырдык ыйын 23 күнүгэр биер сыла буолла. Эйигин санаабатах, ахтыбатах күммүт суох. Олус диэн суохтуубут...

Биһиги аҕабыт сэттэ оҕолоох ыал улахан оҕото буолан бырааттарын, балыстарын көрсөн дьонугар саамай киэн туттар, холобур онгостор убайдара этэ.

Сүрэхпитигэр өрүү тыыннааххын

Антоновка оскуолатыгар үөрэнэр кэмигэр учуутала Хоч Григорий Андреевич математикаҕа уһулуучу дьовурдаабын билэн Үөһээ Бүлүүгэ физмат кылаас арыллыбытыгар үөрэтэ ыттар. Онно үөрэнэр кэмигэр Михаил Андреевич Андреев, Дмитрий Софронович Спиридонов курдук чулуу педагогтарга үөрэммитинэн киэн туттара.

Бүтүн Союзтаабы олимпиадаҕа Ереван куоракка иккис миэстэни ылан Новосибирскай университет иһинээҕи физмат оскуолаҕа үөрэнэр чиескэ тиксибитэ. Ситиһиилээхтик бүтэрэн НЭТИ-гэ икки сыл үөрэнэ сылдьан армияҕа сулууспалаан баран Ригатаабы летнай-техничекскай училищеҕа авиационнай үөрэҕэр кириэн 1977 сыллаахха бүтэрэн Үөһээ Бүлүү пордугар ананан үлэлээбитэ.

Бу сыл биһиги хас да сыл доҕордоһон, суруйсан, билсэн баран ыал буолбуппут. Аммоһум бараксан майгытынан элэк-

кэй, үөрүннээнэ, аламаҕайа, налыччыта, ыалдытымсаҕа, мындыр өйдөөһө, тутууга сыстаҕаһа, барытын линейкалаан, сэттэтэ мээрэйдээн уурбут-туппут курдук туттууулаах этэ. Дэриэбинэҕэ бастакынан бестекаламмыппыт диэтэхпинэ сыыспатым буолуо, иккис дьиэбитин этээстээн, улахан верандалаан күтүөтүнээн, уолунан туппуттара олус кэрэ көстүүлээх. Хас төрөөбүт күммүтүгэр мас олордор буолан тиэргэммит күп-күөх.

Аммоһум идэтин олус сөбүлүүрү, үлэтигэр бэринилээҕэ элбэх наҕараадата да туоһулуур. Бииргэ үөрэммит, үлэлээбит табаарыстарын кытта сибээстэһэн билэ сылдьара.

Аҕабытын санрейсынан Дьоккуускайтан аҕалтарарбытыгар күүс-көмө, сүбэ-ама буолбут Нурбатааҕы Аэронавигация тэриэтэтигэр дириэктэр Акимов И.А., Ил Түмэн депутатыгар Григорьева А.А., Нурба улуу-

һун баһылыгар Иннокентьев А.М., Октябрьскай нэһилиэк баһылыгар Корякин С.А., Үөһээ Бүлүү физмат оскуолаҕа бииргэ үөрэммит табаарыстарыгар, Антоновкатаабы участковай балыһа кэлэктиибигэр, Антоновкатаабы А.Овчинникова аатынан култуура киинин үлэһиттэригэр, "Алгыс" эбээлэр кулууптарыгар, бииргэ үөрэммит доҕотторбор, ыкса ыалларбар, уруу-аймах дьоннорбутугар, аҕабыт, оҕолорбут табаарыстарыгар, бииргэ үөрэммит оҕолоругар, бииргэ үлэлээбит кэлиэгэлэрбэр, дьүөгэлэрбэр, Чусовской түөлбэ олохтоохторугар махталбытын биллэрэбит.

Эһиги олоххутугар ыар санаа кыттыспатын, үтүө санаа кына тыгар уйдаран эһиги олоххутун куруук ситиһии, табыллыы эрэ арыаллаатын.

Кэргэнэ Екатерина Николаевна, оҕолоро Надежда, Максим, кийиитэ Маргарита, сиэннэр Алексеевтар, Дмитриевтар.

Тапталлаах аҕабыт, эһэбит, хос эһэбит, Малдыаҕар олохтооҕо

ЕГОРОВ Христофор Прокопьевич бу дьыл атырдык ыйын 18 күнүгэр уһун ыарахан ыарыыттан биһиги кэжкэбиттэн туораабытын аймахтарбытыгар, чугас билэр дьомутугар дириэктэр курууһун туран биллэрэбит.

Оҕолоро, кийиитэрэ, күтүөттэрэ, сиэннэрэ, хос сиэннэрэ.

Оройуон Киин балыһаҕа КДЛ лабораториятын фельдшер-лабораньыгар Альбина Христофоровна Ильинаҕа, кини дьиэ кэргэнигэр аҕата, эһээлэрэ

ЕГОРОВ Христофор Прокопьевич 83 сааһыгар уһун ыарахан ыарыытан олохтон туораабытынан дириг кутурҕаммытын тиэрдэбит.

КДЛ лабораториятын кэлэктиибэ.

Күндү саҕасытын, педагогическай үлэ бэтэрээнэ

АЛЕКСЕЕВА Светлана Николаевна уһун ыарыыттан олохтон туораабытынан оҕолоругар, сиэннэригэр, чугас дьонугар кутурҕаммытын тиэрдэбит, аһыгытын тэнгэ үлэлэстэбит.

Нурбаттан Дьоккуускайтан Андреевтар, Егоровтар, Сухариновтар дьиэ кэргэннэрэ.

Убаастыыр дьоммутугар Аляҕа, Сашаҕа уонна оҕолоругар Артемна, Вадимга таптыыр аҕалара, эһээлэрэ

ЕГОРОВ Христофор Прокопьевич уһун ыарахан ыарыыттан олохтон барбытынан дириг кутурҕаммытын тиэрдэбит.

Дьоккуускайтан Оксана, Нурбаттан Наташа.

У л а х а н н ы к убаастыыр сыбааппыт, СВФУ ФТИ «Теоретическая физика» кафедратын салайааччыта, физико-математическай наука доктора, АН РС(Я) дьиннээх чилиэнэ, Международной научно-технической деятельности ректорын солбуйааччыта, бэйэтэ туспа коруулээх истиилээх, сырдыкка-чүгүгэйгэ эрэ тардыһылаах, мааны майгылаах, ыал аҕата, эһээтэ

ГРИГОРЬЕВ Юрий Михайлович атырдык ыйын 22 күнүгэр 64 сааһыгар ыарахан ыарыыттан суох буолбутунан, баар суох кийиипитигэр, саҕасытыгар Валентина Михайловнаҕа тапталлаах быраата, бииргэ төрөөбүттэригэр, сиэннэргэ, чугас аймахтарыгар дириг кутурҕаммытын тиэрдэбит.

Юрий Михайлович санаабыт баҕа санааларын, сиппэтэх дьыалаларын оҕото, сиэннэрэ, үөлээннээхтэрэ ситэриэхтэрэ, онгоруохтара. Биһиги өйбүтүгэр куруук мааны сыбааппыт сырдык уобараһа хаалыаҕа.

Нурбаттан Ирина Васильевна Семенова, Виктория Николаевна Захарова уонна кинилэр оҕолоро, дьиэ кэргэттэрэ.

Бырааппыт, убайыт, физико-математическай наука доктора **ГРИГОРЬЕВ Юрий Михайлович** ыарахан ыарыыттан олохтон туораабытынан кэргэнигэр Клавдия Ивановнаҕа, уолугар Тимурга, кийиитигэр Оксанаҕа, сиэннэригэр уонна бииргэ төрөөбүттэригэр дириг кутурҕаммытын тиэрдэбит, хомолтобутугар холбоһобут.

Саҕаһын Матрена Захаровна, Афанасьевтар, Филипповтар, Алексеевтар.

Сүрэхпитигэр мэлдьи тыыннаах буолуоҕа

Биһиги күндү аҕабыт **АП-РОСИМОВ Сергей Егорович** ыарахан ыарыыттан күн сириттэн барыта бу дьыл атырдык ыйын 27 күнүгэр 40 хонуга. Кини 1941 сыл балаҕан ыйын 19 күнүгэр Уус-Майа оройуонун Күп нэһилиэгэр күн сиригэр көрбүтэ.

Сэбиэскэй аармыйа кэжкэтигэр ыҥырыллан икки сыл Аҕа дойдутугар ытык иһин төлөөн кэлэн, Нурбаҕа 1968 сыллаахха Суһал көмөҕө суоппарынан ананан, ол кэннэ механигынан, атын улахан массыналарга боһуоттаах сыннаһанна тахсыар

диэри эрэллээхтик суоппарынан үлэлээбитэ. 2008 сыллаахха «Доруобуйа харыстабылын туйгуна» диэн наҕарааданан бэлиэтэммитэ.

Ол курдук, киниэхэ Нурба диэн көннөрү кэргэнин эрэ дойдута буолбакка, үгүс элбэх доҕоттордоох, үтүө мааны сирдээх-уоттаах, бултаах-алтаах дойду быһыытынан олус күндү этэ.

Аҕабыт дьин-чахчы эрэллээх эркин, тулхадыйбат тутуу, дугда-хахха буолан оҕолоругар аҕалы күүстээх тапталы ингэрбитэ. Уолаттарын батыһыннара

сылдьан булка-аска угуйан, техникаҕа такайан, уолаттарын, кыргыттарын мындыр, талааннаах дьон буолан тахсалларыгар, олох муударастарыгар үөрэппитэ. Ханна эмит бардаҕына сайыһа хааларбыт, биһигини ахтан үөрэн-көтөн кэлэрин долгуйа күтүөтүтүт...

Ыарахан ыарыы аҕабытын буулуоһуттан тыһа быстыар диэри кини хорсундук киристэ, биер да түгэннэ бэринэр туһунан санааны кыбыппата, чуһаһаппата.

Күндү аҕабыт тигэх суолун тэрийиигэ доҕор-атас дьонно, үө-

лээннээхтэрэ, кэргэнин уонна оҕолорун аймах-билэ дьонно, өр сылларга доруобуйа харыстабылыгар үлэлээбит кэлэктиибэ, доҕоттору улахан өйөбүлү өнөрбүттара.

Эһиэхэ бука барыгытыгар дьиэ кэргэммит аатыттан улахан махталбытын тиэрдэбит! Өрүү этэннэ буолун, дьонгут-сэргэбит өлүөр буоллун!

Күндү аҕабыт, эһэбит, хос эһэбит туһунан үтүө өйдөбүл, кэриэстэбил биһиги сүрэхпитигэр мэлдьи тыыннаах буолуоҕа.

Оҕолоро.

Күндү киһибит сүрэхпитигэр өрүү тыыннааххын

Күндү тапталлаах кэргэним, аҕабыт, эһэбит **СЕМЕНОВ Егор Николаевич** атырдык ыйын 18 күнүгэр бу күн сириттэн барыта 1 сылын туолла. Баара буоллар аҕабыт 65 сааһын туолуохтаах этэ.

Амарах аҕабыт эдэр сааһыттан суоппардаабыт, механиктаабыт, завгарынан үлэлээбит буолан оҕолорун, сиэннэрин эмиз техникаҕа сыстаҕас гына иппитэ. Араас техниканы олус чэнчистик, кичэллээхтик, үлэлииргэ-туттарга куруук бэлэм гына онгостон кэбиһээччи. Ити сатабылын туһунан элбэх үөрэнээччилэригэр араас бырайыак айан таһааран научнай-практическай конференцияларга

Россия таһымыгар тийэ кытыннарбытын үгүспүт билэбит.

Аҕабыт, эһэбит кустуурун, илим үтэн балыктырын, уолун кытта тэнгэ сылдьан бултууруттан астынара. Элбэх былааннаах сылдьан ыарахан ыарыыга ылларан хаалан, ол баҕа санаатын ситэрбэккэ хаалла. Кини дэриэбинэтин дьонун трактор техосмотрун сулбурҕатык аһардан абырыр этэ. Онтон кэлин тыа дьонун трактор праватын ыларга үөрэтэргэ биисинэс-былаан онгостон үлэлиир санаалаах этэ...

Өлүөр, доруобай, үөрэ-көтө инникигэ эрэллээх олоһуота. Дьылҕа хаан ыһааҕынан дириэбит буолуо оттон, соһуччу,

эмискэ ыарахан ыарыы булан, күндү киһибитин биһигиттэн букатыннаахтык илдэ барда.

Күндү тапталлаах кэргэммин, аҕабытын, эһэбитин олус суохтуубут, ахтабыт, саныбыт.

Кини ситэ олоһоту олоһун оҕолоро, сиэннэрэ салгыахтара.

Кэргэнэ, кыһа, уола, кийиитэ, күтүөтэ, сиэннэрэ.

БИЛЛЭРИИ

► Энергетик кварталга 2 хостуох толору хааччыллылаах учугэй ремонтнаах квартира атыыланар **8-984-115-39-86**

Отпечатано в редакционно-компьютерном комплексе редакции, типографии газеты «Нурба-Огни Нюрбы». Время подписания в печать по графику: 17.00, фактически: в 16.30. Объем 3 печ. л. Индекс ПИ 988. Тираж 673. Цена 38 руб. Газета выходит 1 раз в неделю: по четвергам на якутском (русском) языках. За содержание рекламы, объявлений и писем отвечает рекламодатель и авторы. Мнение автора не всегда совпадает с мнением редакции.

Больше информации на сайте

«Нурба»
Главный редактор **ПЕТРОВА Лена Ивановна**

Учредители:
Правительство Республики Саха (Якутия)
ГАО РС (Я) «Сахапечать»
Издатель:
ГАО РС (Я) «Сахапечать»
Адрес издателя:
677000, г. Якутск,
ул. Орджоникидзе, 31, каб. 124
тел/факс: (8-4112) 34-39-17

Газета зарегистрирована в Управлении Федеральной службы по надзору в сфере связи, информационных технологий и массовых коммуникаций Управление Роскомнадзора по Республике Саха (Якутия). Регистрационный номер ПИ № ТУ14-00551 от 03.06.2020 г.

Адрес редакции:
678450, РС(Я), Нюрбинский район г. Нюрба, ул. Ленина, 37.
redakcia06@mail.ru
Телефоны:
менеджер по рекламе: 2-33-32,
+7-914-300-01-37